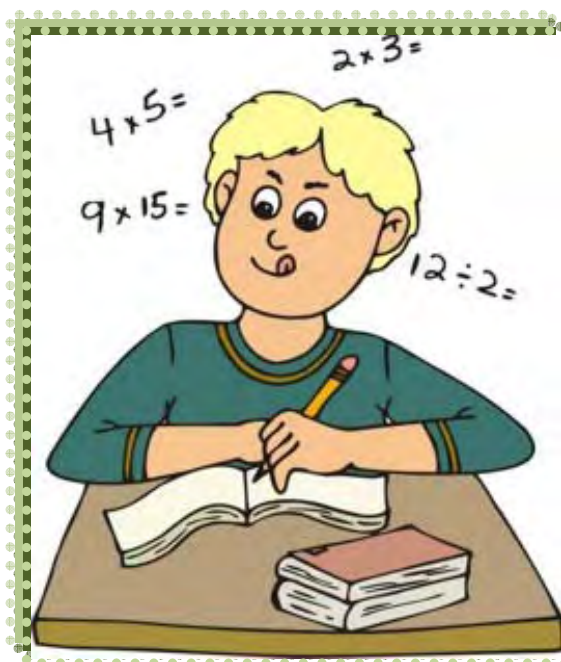

Poslovno-komercialna šola Celje

ŠTUDENT NAJ BO!

Raziskovalki:
Metka Rojnik, 4. a
Tadeja Romih, 4. a

Mentorica:
Mojca Sendelbah,
univ. dipl. ekonomistka

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2009

POVZETEK.....	3
1 UVOD.....	4
1.1 Opredelitev problema.....	4
1.2 Cilji.....	4
1.3 Hipoteze.....	4
1.4 Metode raziskovanja.....	5
1.5 Omejitve pri raziskovanju.....	5
2 TEORETIČNI DEL.....	6
2.1 Raziskava Evroštudent SI 2007.....	7
2.1.1 Prihodki študentov.....	7
2.1.2 Življenjski stroški študentov.....	8
2.2 Možnosti bivanja v kraju študija.....	8
2.2.1 Bivanje v študentskem domu.....	9
2.2.2 Univerza v Ljubljani.....	11
2.2.3 Univerza na Primorskem.....	12
2.2.4 Univerza v Novi Gorici.....	12
2.2.5 Univerza v Mariboru.....	13
2.2.6 Celje.....	13
2.2.7 Kranj.....	13
2.2.8 Bivanje pri zasebnikih.....	14
2.3 Študentsko delo.....	14
2.4 Študentski krediti.....	16
2.4.1 Nova Ljubljanska banka d. d., Ljubljana.....	16
2.4.2 ABANKA VIPA d. d.....	17
2.4.3 SKB banka d. d.....	17
2.4.4 Banka Koper d.d.....	18
2.4.5 Nova Kreditna banka Maribor d. d.....	19
2.4.6 Deželna banka Slovenije (za študij v tujini).....	19
2.5 Štipendiranje v Sloveniji.....	20
2.5.1 Kadrovske štipendije.....	21
2.5.2 Državne štipendije.....	23
2.5.3 Zoisove štipendije.....	24
2.5.4 Druge štipendije.....	25
2.5.4.1 Fundacija Leona Štuklja.....	25
2.5.4.2 Štipendije Fundacije Ana.....	26
2.5.4.3 Štipendije Pismo srca fundacija šolanju mladih.....	26
2.5.4.4 Štipendije tujih vlad.....	27
3 PRAKTIČNI DEL.....	28
3.1 Način izvedbe ankete.....	28
3.2 Analiza rezultatov ankete med dijaki zaključnih letnikov Poslovno-komercialne šole Celje.....	28
3.3 Analiza rezultatov ankete med študenti v študijskih centrih Ljubljana, Maribor, Koper in Celje.....	39
3.4 Overovitev hipotez.....	54
4 ZAKLJUČEK.....	56
5 VIRI IN LITERATURA.....	58
6 PRILOGE.....	59

POVZETEK

Najino delo je končano in prišli sva do mnogo ugotovitev, ki bodo tudi nama, bodočima študentkama, nedvomno v veliko pomoč.

V anketah, ki sva jih razdelili med dijake zaključnih letnikov naše šole in naključne študente, sva raziskovali možnosti nastanitve, pridobivanje štipendij, opravljanje študentskega dela in možnosti najetja študentskega kredita.

Pri nastanitvah študentov sva ugotovili, da največ anketiranih študentov biva pri zasebnikih, čeprav so nekoliko dražji. Na voljo je sicer kar nekaj mest v študentskih domovih, a še vedno premalo.

V anketi naju je zanimalo, kako si dijaki zamišljajo oziroma študentje zagotavljajo finančne vire za študij. Pri obeh je vrstni red pomembnosti finančnih virov enak. Starši so najpomembnejši vir za redno ali občasno financiranje študija. Skrbi pa dejstvo, da so kot drugi najpomembnejši vir postavili študentsko delo. Pojavljajo se problemi pri uskladitvi delovnega časa in časa za šolo in študij. Redno ali občasno delo namreč opravlja kar 81 % dijakov in 87 % anketiranih študentov. Proučili sva se tudi možnosti štipendiranja in ugotovili, da je med anketiranimi dijaki in študenti največ tistih, ki prejemajo državno štipendijo. Študentski krediti, ki jih ponujajo nekatere banke, so med dijaki in študenti slabo poznani. Študentski kredit je med anketiranimi najelo le osem študentov.

1 UVOD

1.1 Opredelitev problema

V raziskovalni nalogi sva obravnavali problematiko pogojev za študij v naši državi. Za to temo sva se odločili, ker sva dijakinji in bova kmalu postali študentki. Če želiš nadaljevati študij potrebuješ določena denarna sredstva, saj se v času študija pojavljajo različni stroški, kot so: stroški bivanja, prehrana, prevoz, študijska literatura.

Osredotočili se bova na problematiko pridobivanja sredstev kot so razne štipendije, možnosti dodatnega zaslužka z opravljanjem študentskega dela, najetja študentskega kredita ... Vsi študentje namreč ne morejo računati na izdatno finančno podporo staršev.

1.2 Cilji

V teoretičnem delu sva si zastavili za cilje spoznati:

- rezultate raziskave Evroštudent SI 2007,
- možnosti bivanja v kraju študija,
- možnosti študentskega dela,
- ponudbo študijskih kreditov in
- možnosti štipendiranja.

V praktičnem delu pa želiva raziskati:

- kako bodoči in sedanji študentje pridobivajo štipendije,
- koliko jih opravlja študentsko delo kot dodatno sredstvo za študij,
- njihove možnosti bivanja ter
- odnos staršev do izobraževanja svojih otrok,

1.3 Hipoteze

Postavili sva naslednje hipoteze:

H 1: Večina anketiranih dijakov se je že odločila o nadaljevanju študija.

H 2: Anketirani dijaki pričakujejo, da bodo med svojim študijem večinoma stanovali v študentskih domovih.

H 3: Večina vprašanih dijakov med študijem pričakuje redno podporo svojih staršev.

H 4: Največ anketiranih študentov stanuje v študentskih domovih.

H 5: Najemnine so glede na finančne zmožnosti študenta previsoke.

H 6: Največ anketiranih dijakov in študentov prejema državno štipendijo.

H 7: Večina vprašanih dijakov opravlja delo preko študentskega servisa le občasno.

H 8: Večina anketiranih študentov poleg študija redno opravlja študentsko delo.

H 9: Večina anketiranih študentov s štipendijo ne more pokriti najnujnejših stroškov.

H 10: Manj kot tretjina vprašanih študentov je že kdaj uporabila možnost študentskega kredita.

1.4 Metode raziskovanja

V teoretičnem delu bova uporabili deskriptivno metodo, kjer bova na podlagi zbranih podatkov in dejstev iz literature in predvsem spletnih strani opisali pojme, povezane s tematiko.

V praktičnem delu pa bova s pomočjo vprašalnika raziskovali poznavanje problematike nadaljevanja študija med dijaki zaključnih letnikov Poslovno-komercialne šole Celje. Kako hitro in dobro se morajo znati študentje, pa bova ugotavljali z vprašalnikom, ki sva ga razdelili med študente v Ljubljani, Mariboru in Kopru.

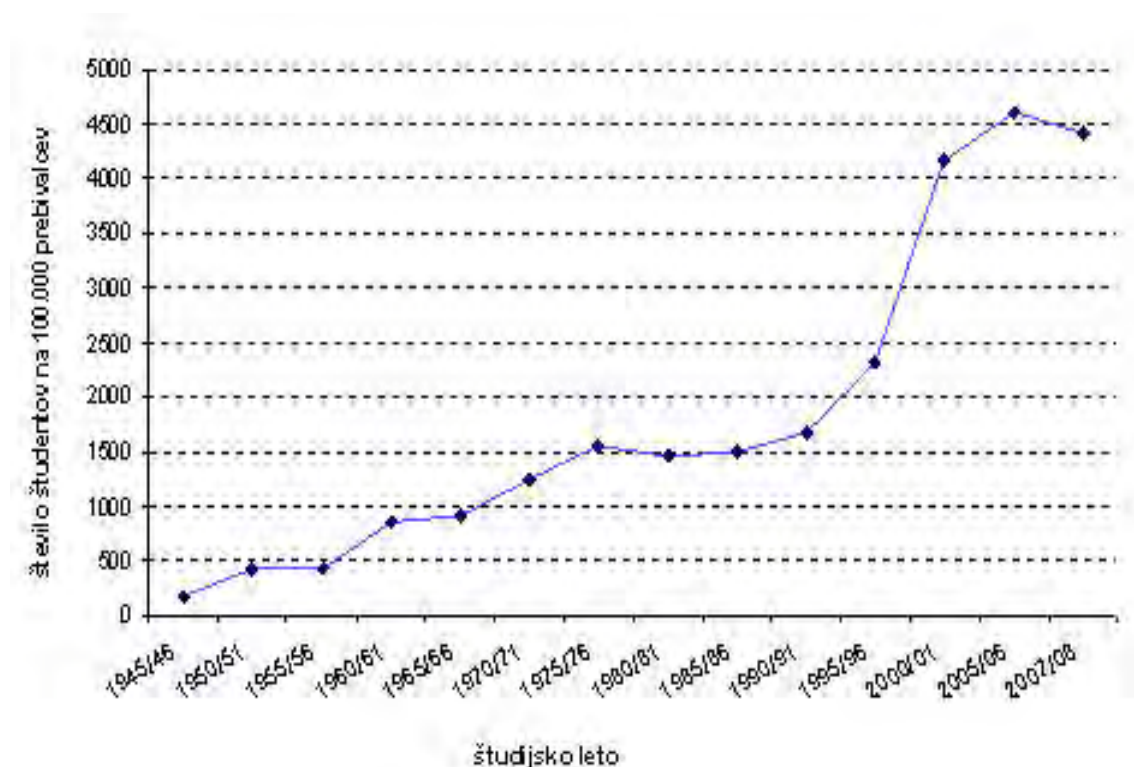
1.5 Omejitve pri raziskovanju

Pri metodi anketiranja se zavedava, da nekateri anketiranci ne bodo resno odgovarjali, saj nimava možnosti preveriti resničnost odgovorov.

Kljub morebitnim omejitvam in težavam sva prepričani, da bova raziskovalno nalogo dobro opravili in izpolnili zastavljene cilje.

2 TEORETIČNI DEL

Dostopnost in pomen izobrazbe sta se skladno z razvojem moderne družbe v drugi polovici prejšnjega stoletja nenehno povečevala. To je razvidno iz spodnjega grafa 1, ki prikazuje rast števila študentov na 100.000 prebivalcev na slovenskih tleh. Po statističnih podatkih iz leta 1945 je bilo takrat v visokošolsko dodiplomsko izobraževanje v Sloveniji vključenih 2.575 študentov ali 180 študentov na 100.000 prebivalcev. Leta 1960 je število dodiplomskih študentov preseгло 10.000, v študijskem letu 2006/2007 pa je bilo na dodiplomski stopnji visokošolskega študija vpisanih že 90.000 študentov (všteti so tudi absolventi) ali 4.421 študentov na 100.000 prebivalcev.

Graf 1: Število študentov, vpisanih na visokošolski dodiplomski študij, na 100.000 prebivalcev, Slovenija, 1945–2007

Vir: www.stat.si/PrikaziPDF.aspx?ID=1997

Po začasnih podatkih Statističnega urada Slovenije je v letošnjem študijskem letu 2008/09 na višje strokovne šole vpisanih 16.995 študentov, v visokošolski dodiplomski študij na univerzah in koncesioniranih samostojnih visokošolskih zavodih pa 83.527 študentov. Skupaj je v Sloveniji torej 100.522 študentov, za katere pomeni vstop v obdobje študenta mnogokrat prelomno leto v njihovem življenju. Mnogi morajo namreč zaradi oddaljenosti od študijskega središča zapustiti dom in si organizirati samostojno življenje vsaj za pet dni na teden. Študenti se morajo zato spopasti s problemom zagotavljanje zadostnih finančnih sredstev.

2.1 Raziskava Evroštudent SI 2007

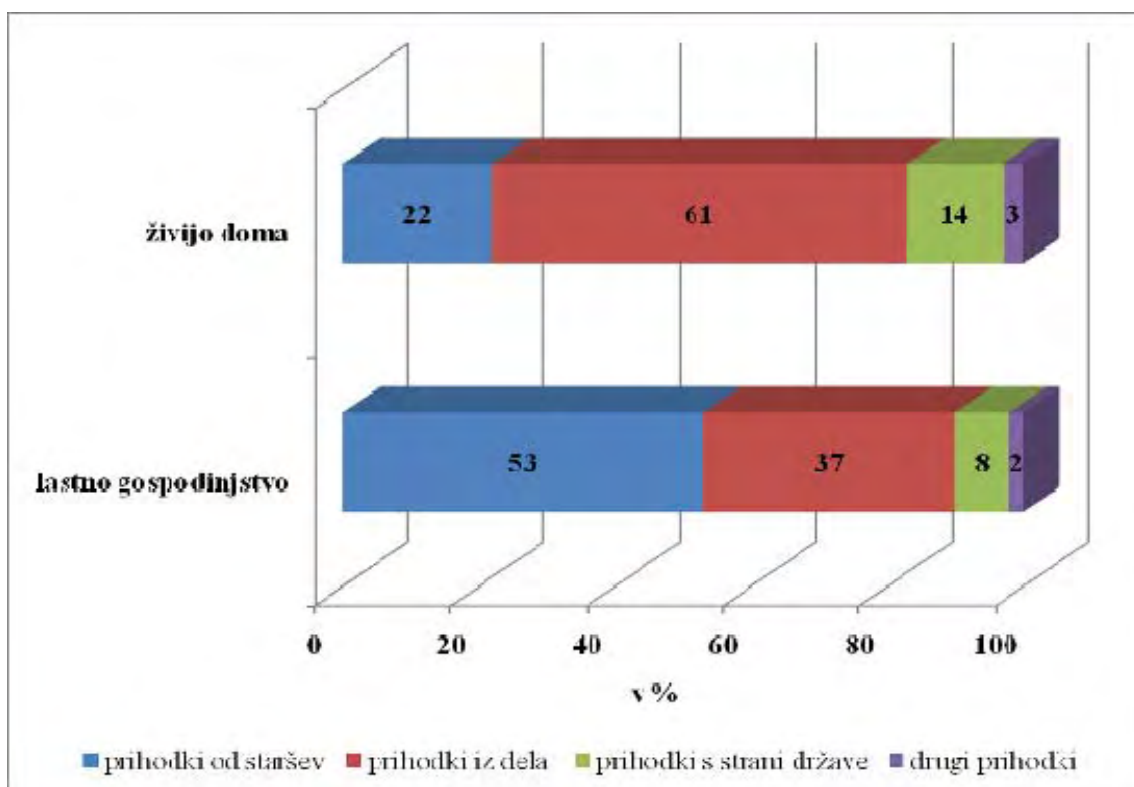
Izhodišče za najino naloga je bila raziskava o ekonomskem, socialnem in bivanjskem statusu ter mednarodni mobilnosti študentov v Sloveniji - Evroštudent SI 2007, ki jo je podprlo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. V vzorec za omenjeno raziskavo je bilo vključenih 6280 rednih in izrednih študentov na visokošolski dodiplomski in podiplomski stopnji študija (razen doktorskih študentov) ali 6,5 % naše študentske populacije. Prav ta raziskava nam je bila podlaga za primerjavo in raziskavo osnovnih problemov, s katerimi se srečujejo študentje pri organizaciji svojega življenja.

Skupni povzetek raziskave za študijsko leto 2006/07 sta dve osnovni ugotovitvi, in sicer:

- povprečni mesečni prihodek študenta je znašal **755 €** in
- povprečni življenjski stroški pa so znašali dobrih **500 €** na mesec.

2.1.1 Prihodki študentov

Mesečni prihodek študenta, ki vzdržuje lastno gospodinjstvo, je znašal v povprečju 755 EUR. Študent, ki je živel doma, je povprečno razpolagal s 333 EUR na mesec. Strukturi virov pridobivanja sta razvidni iz spodnjega grafa.

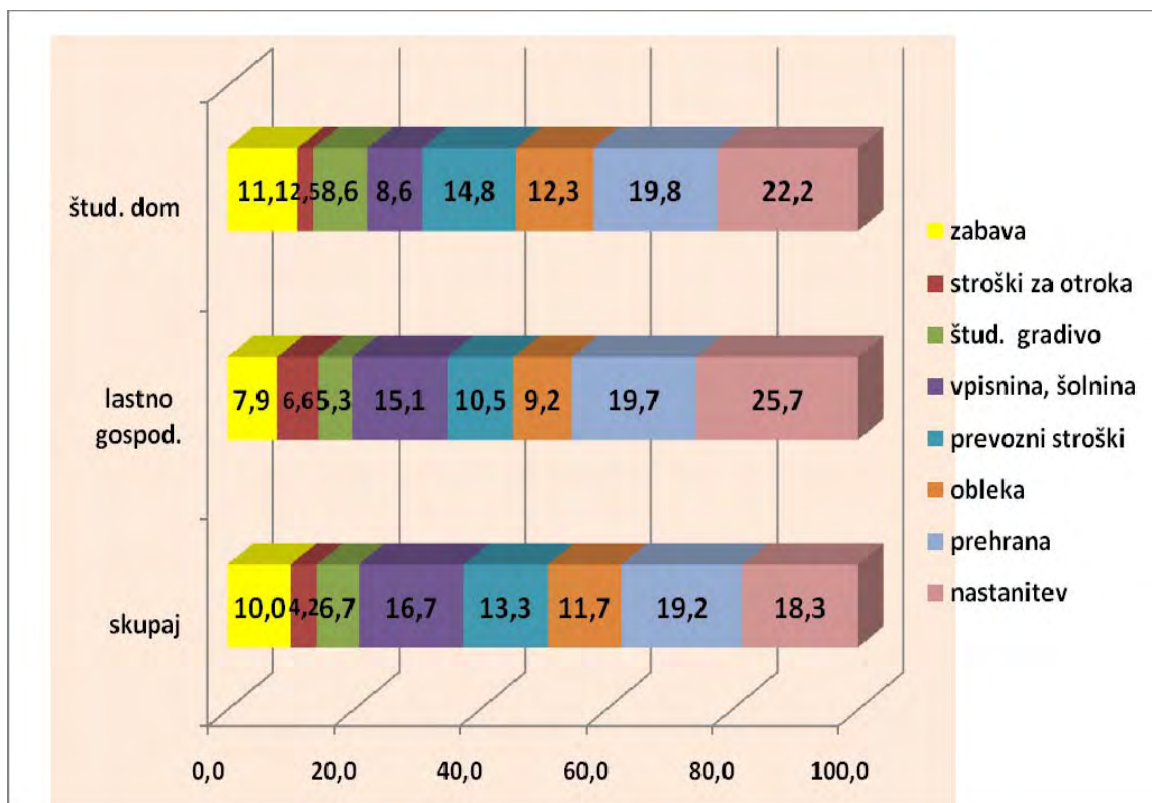
Graf 2: Sestava prihodkov študentov v %

Vir: <http://www.avantis.si/evrostudent/rezultati-2007/media/evrostudent.si.2007.pdf>

Štipendijo je v študijskem letu 2006/07 prejemal vsak peti študent. Največ je bilo republiških štipendistov (12.483), kadrovske štipendije je prejemalo 4.505, Zoisove pa 7.516 študentov. Povprečna študentska štipendija je znašala 201 EUR, to je bilo približno 24 % povprečne neto plače v Sloveniji za leto 2007.

2.1.2 Življenjski stroški študentov

Raziskava Eurostudent SI 2007 je pokazala, da je imel študent v študijskem letu 2006/07 povprečno dobrih 500 EUR stroškov mesečno, od tega približno 40 % za nastanitev in prehrano. Študent, ki je študiral na samostojnem visokošolskem zavodu, je imel v povprečju precej višje življenjske stroške (v letu 2006/07 povprečno preko 850 EUR), predvsem na račun višjih šolnin.

Graf 3: Sestava študentskih stroškov v %

Vir: <http://www.avantis.si/evrostudent/rezultati-2007/media/evrostudent.si.2007.pdf>

Življenjski stroški študenta, ki živi v lastnem gospodinjstvu, so bili višji od povprečja in so v letu 2006/07 znašali povprečno 634 EUR mesečno. Tak študent je za nastanitev plačal povprečno 163 EUR, malo manj od tega zneska pa še za prehrano. Stroški, ki jih je imel njegov kolega, ki je stanoval pri starših, so bili (predvsem zaradi nižjih stroškov nastanitve in prehrane) za dobro polovico nižji (292 EUR).

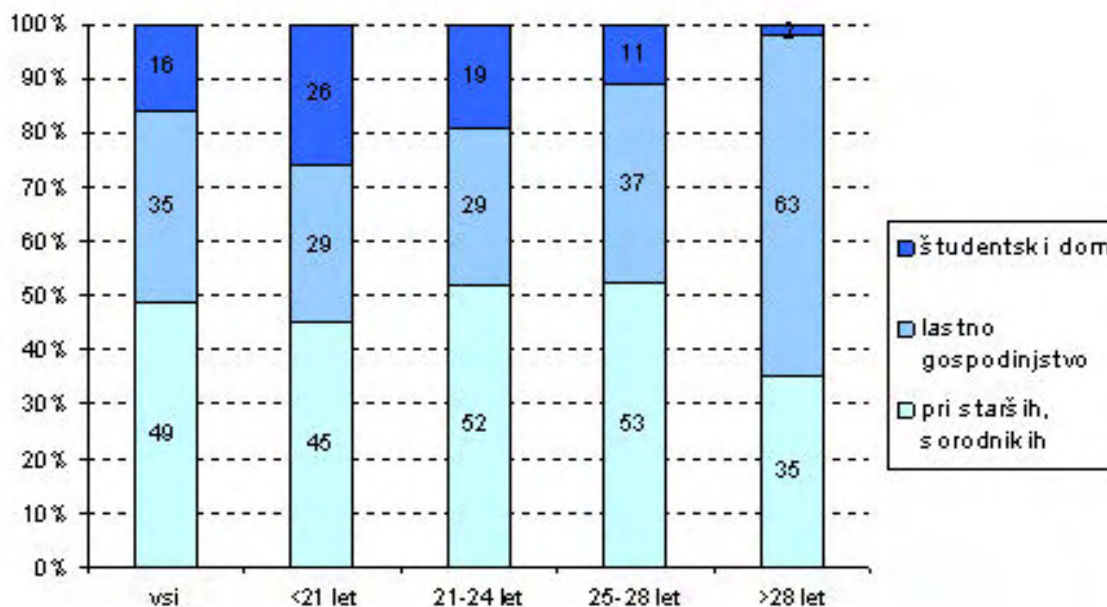
(Povzeto po: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=1997)

2.2 Možnosti bivanja v kraju študija

Študentje, ki so zaradi oddaljenosti doma od kraja študija med tednom prisiljeni bivati v kraju kjer študirajo (Ljubljani, Mariboru, Kopru...), imajo dve glavni možnosti nastanitve. Prva je, da oddajo prošnjo za sprejem v študentski ali nekatere dijaške domove, druga in bolj pogosta pa je najem študentske sobice ali stanovanja pri zasebnikih. Seveda pa poleg teh naštetih možnosti obstajajo še druge, odvisne od iznajdljivosti in zmožnosti študentov (npr. doma oziroma pri sorodnikih).

Rezultati že omenjene raziskave so pokazali, da so študenti, ki niso bili nastanjeni v domovih, prebivali bodisi doma ali pri sorodnikih (takih je bilo blizu 49 %) ali pa so vzdrževali lastno gospodinjstvo (35 % študentov). Delež študentov v študentskih domovih je bil 16 %, in sicer so tam prebivali predvsem mlajši študenti, starejši (vse tja do osemindvajsetega leta) pa so večinoma bivali pri starših ali drugih sorodnikih.

Graf 4: Vrsta nastanitve glede na starost študentov, Slovenija, 2006/07

Vir: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=1997

2.2.1 Bivanje v študentskem domu

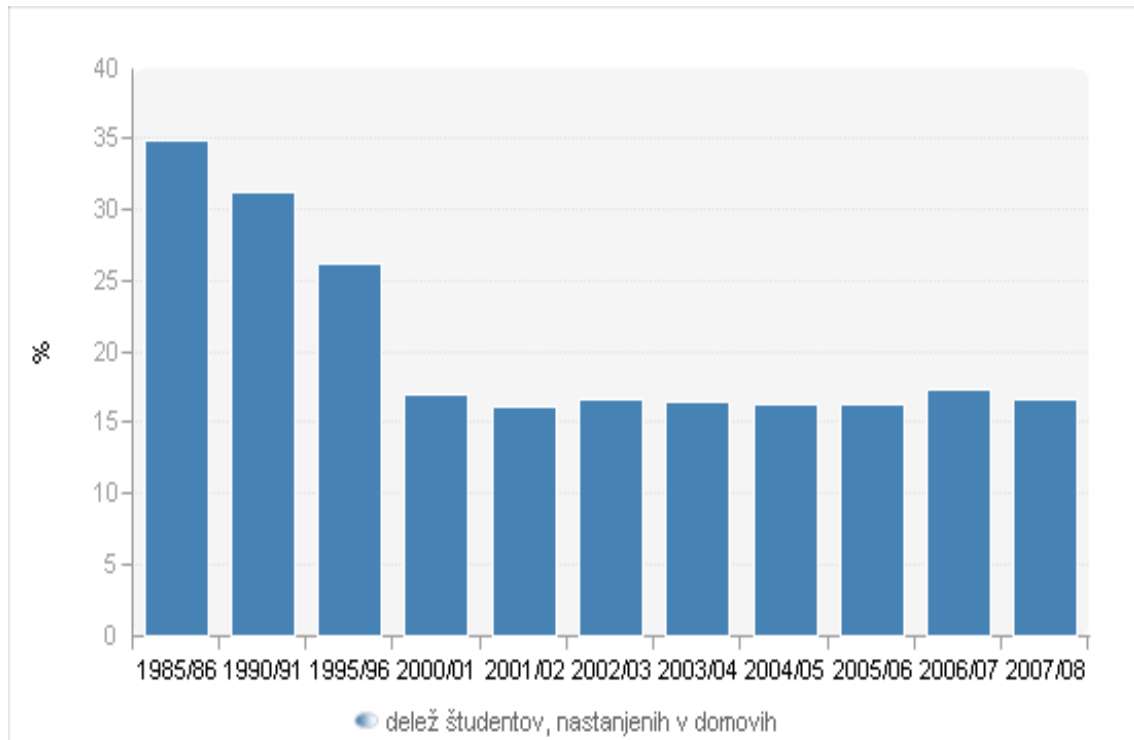
Do subvencije bivanja so po 12. členu Pravilnika o subvencioniranju študentskega bivanja upravičeni državljani Republike Slovenije, ki imajo status študenta in se izobražujejo po študijskih programih, ki se izvajajo kot redni študij, niso v delovnem razmerju ali samozaposleni, njihov povprečni bruto dohodek na člana družine v preteklem letu ne presega 150 % povprečne bruto plače na zaposlenega v Republiki Sloveniji v istem obdobju, imajo stalno prebivališče, oddaljeno najmanj 25 km od kraja študija in niso bili izključeni iz študentskega doma.

Pravico do subvencioniranega bivanja imajo tudi študenti izrednega študija, ki niso v delovnem razmerju ali samozaposleni, če se študijski program izvaja najmanj tri dni v tednu. Subvencija se dodeljuje tudi za partnerico ali partnerja študentke ali študenta z otrokom. Partnerica ali partner študentke ali študenta morajo biti državljani Republike Slovenije, imeti status študenta in se izobražujejo po študijskih programih, ki se izvajajo kot redni ali izredni študij, ter niso zaposleni ali iskalci zaposlitve. Subvencija se dodeljuje tudi za otroka študentke ali študenta.

Subvencija za bivanje v študentskem domu se dodeljuje za čas trajanja enega študijskega programa na prvi stopnji, enega na drugi stopnji in enega na tretji stopnji.

Po podatkih raziskave Eurostudent SI 2007 je v šolskem letu 2006/07 povprečna stanarina v študentskih domovih znašala 77 €.

Število študentskih domov se je v zadnjih 15 letih že skoraj podvojilo. V šolskem letu 2007/08 se je število študentov v terciarnem izobraževanju po dolgoletni rasti nekoliko zmanjšalo. Temu ustrezno se je nekoliko zmanjšalo tudi število študentov, nastanjenih v domovih (12 563).

Graf 5: Delež študentov, nastanjenih v študentskih domovih ali pri zasebnih pravnih osebah, registriranih za dejavnost študentskih domov, Slovenija, šolska leta 1985/86 - 2007/08

Vir: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=1772

Po podatkih Statističnega urada Slovenije je bilo v šolskem letu 2007/08 v Sloveniji 40 dijaških domov, v katerih je prebivalo **1 684 študentov**, in 40 študentskih domov (javnih in zasebnih) ali zasebnih pravnih oseb, registriranih za dejavnost študentskih domov, ki so nudili nastanitev **10 879 osebam**. V ustanovah, ki šolajočim omogočajo bivanje, je nastanjeno 16,8 odstotka vseh rednih študentov, vključno z absolventi.

Tabela 1: Število dijaških, študentskih domov ter zasebnih pravnih oseb, registriranih za dejavnost študentskih domov, ter študenti, nastanjeni v teh domovih, Slovenija, šolsko leto 2007/08

	Število domov	Študenti
Dijaški domovi	40	1.684
Študentski domovi ¹⁾ (javni in zasebni)	34	10.606
Zasebne pravne osebe ²⁾ , registrirane za dejavnost študentskih domov	6	273
Skupaj	80	12.563

1) Študentski domovi so šteti po lokacijskem načelu (vse enote na enem naslovu so štete kot en dom).

2) Podatki vključujejo zasebne pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti študentskih domov.

Vir: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=1772

V nadaljevanju bova prikazali možnosti nastanitve v nekaterih študijskih centrih v Sloveniji s številom razpoložljivih ležišč in razponom subvencioniranih, neekonomskih cen mesečnega najema.

2.2.2 Univerza v Ljubljani

V Ljubljani želijo zagotoviti študentom bivanje v času njihovega izobraževanja po ugodni ceni. Študentska organizacija Univerze v Ljubljani (ŠOU) ocenjuje, da bi potrebovali vsaj 12.000 postelj v študentskih domovih, za katere bi študentje plačevali razumno ceno. Trenutno je za bivanje v študentskih domovih razpisanih 7439 mest, kar pomeni, da bi potrebovali še 4000 študentskih postelj.

Tomaz Černe, predsednik ŠOU v Ljubljani: "K izboljšanju razmer sta sicer pripomogla dva nova študentska domova na Litostrojski ulici in Poljanski cesti, hkrati pa je bil prenovljen in povečan tudi študentski dom na Kardeljevi ploščadi. Vendar naj spomnimo, da nov dom na Litostrojski zaradi visoke stanarine - trenutno je s 115 evri še vedno prvi na listi nadstandardnih domov - na začetku ni pritegnil študentov, sobe so bile tako kar nekaj časa prazne. Povprečna državna štipendija za študente je namreč 166 evrov, Zoisova pa nekaj več, 186 evrov.«

Več kot tretjina študentov, torej okoli 20.000, rešuje svoj stanovanjski problem z najemninami na prostem trgu, polovica oziroma približno 30.000 jih biva pri starših in sorodnikih in le približno 13 %, to je približno 7.500, v študentskih domovih ali s subvencijo pri zasebnikih. Od leta 2003 se je število razpisanih mest v študentskih domovih sicer počasi, a vztrajno povečevalo, največ novih postelj so študentje dobili v študijskem letu 2006/2007, vendar od takrat število razpisanih ležišč v študentskih domovih stagnira.

(Povzeto po: <http://www.dnevnik.si/novice/slovenija/341499>)

V Ljubljani so študentski domovi na naslednjih lokacijah:

- domovi na Viču (4233 ležišč)
- domovi za Bežigradom (2009 ležišč, + dve stanovanji namenjeni invalidom)
- domovi v centru (1165 ležišč).

V letu 2009 znaša povprečna neekonomska cena 64,34 €.

Slika 1: Lokacije študentskih domov v Ljubljani

Vir: <http://www.stud-dom-lj.si/si/domovi/lokacije/>

2.2.3 Univerza na Primorskem

Študentje v Kopru imajo možnost bivanja v Dijaškem in študentskem domu v Kopru, ki se nahaja v starem mestnem jedru v neposredni bližini vseh treh koprskih srednjih šol. Sprejme lahko 350 dijakov in študentov, ki imajo na razpolago 122 triposteljnih sob s pripadajočimi prostori: jedilnico, učilnicami, kabineti, knjižnico in sanitarijami.

V Portorožu ima Študentski dom Korotan na razpolago 128 ležišč z razponom cen od 80 € do 120 €.

Na obali imajo študentje tudi možnost bivanja v Dijaškem in študentskem domu Izola – okoli 50 študentov. Cena mesečnega bivanja je 120 €.

2.2.4 Univerza v Novi Gorici

Študentje v Novi Gorici imajo prav tako možnost bivanja v kraju, kjer študirajo oz. se izobražujejo. Tako nudi tamkajšnji Študentski dom Nova Gorica prenočišča za 54 študentov. Cena mesečnega najema se giba med 100 € in 150 € na mesec.

Ležišča študentom ponuja tudi Dijaški dom Nova Gorica. Do leta 2010 naj bi zgradili nov študentski dom s 180 ležišči.

2.2.5 Univerza v Mariboru

V Mariboru imajo študentje možnost bivanja v treh organiziranih študentskih domovih na različnih lokacijah in različnimi standardi.

Študentski domovi Univerze v Mariboru se nahajajo v treh naseljih, in sicer:

- naselje Tyrševa (705 ležišč),
- naselje Gosposvetska (1152 ležišč),
- naselje na Lentu (410 ležišč).

Skupaj torej nudijo študentom 2267 ležišč. Cene se gibajo med 50 € do 100 €, s prispevkom države v znesku 16,50 €.

Študentski dom TOMI se nahaja blizu visokošolskega središča v Mariboru na desnem bregu Drave, blizu Koroškega mostu. Razpolaga s 450 ležišči v dvoposteljnih sobah. V domu bivajo študentje s subvencionirano stanarino ter tudi študentje, kateri plačujejo ekonomsko ceno. Cene mesečnega najema se gibajo med 58 € do 73 €.

Študentom pa 64 ležišč ponuja tudi Študentski dom Antona Martina Slomška v svojih štirih podenotah. Ustanovljen je bil z namenom, da se študentom in študentkam v času rednega oz. izrednega študija ali izobraževanja na univerzitetnem oz. visokem strokovnem izobraževanju zagotovi čim boljše študijske in bivalne pogoje. Študentski domovi niso zgolj študentska stanovanjska poslopja, ampak kraj srečevanja, verskega in družbenega izobraževanja ter osebne rasti. Vzgoja v Študentskih domovih temelji na splošno človeških in krščanskih vrednotah. Po podatkih z njihove spletne strani se ekonomske cene gibaju v razponu od 95 € do 115 €, vendar še ni bil znan podatek o višini subvencije.

2.2.6 Celje

V Celju imajo študentje na izbiro možnost bivanja pri zasebnih ponudnikih. Študentskega doma v Celju sicer ni, obstaja pa dijaški dom, kjer lahko bivajo prav tako študentje. Na voljo jim je dovolj prostih mest za bivanje. Bivajo lahko v treh nadstropjih, ki so jim namenjena, nudijo jim 66 sob, s 198 ležišči, vse sobe so triposteljne. Cene se gibajo od 78,80 € do 112,80 €. Na razpolago je skupaj 584 ležišč.

2.2.7 Kranj

Dijaški in študentski dom Kranj se nahaja v soseski Zlato polje in je nekoliko odmaknjen od samega mestnega jedra. V njegovi bližini pa se kljub temu nahajajo vse izobraževalne ustanove. Dom ponuja 184 dvoposteljnih apartmajev, skupaj torej 328 ležišč. Cena znaša od 88,54 € do 94,99 €.

2.2.8 Bivanje pri zasebnikih

Če izpolnjuješ pogoje za sprejem v študentski dom, pa v domu ne želiš bivati, lahko najameš stanovanje pri zasebnikih. Država je tudi tu poskrbela za svoje študente s tem, da subvencionira bivanje študentov pri zasebnikih. Do subvencije so tako upravičeni študenti, ki izpolnjujejo merila za sprejem v študentski dom. Študent, ki želi prejemati subvencijo, mora oddati prošnjo za sprejem bivanja v študentskih domovih, kar velja tudi za zasebnike, ki te sobe oddajajo. Tovrstnih najemodajalcev pa je še vedno premalo glede na potrebe študentskih namestitvev, zato si študentje poiščejo stanovanje preko oglasov ali preko ustnih informacij.

Če najemaš stanovanje pri zasebniku moraš paziti na pogoje, ki jih postavlja lastnik stanovanja. Velikokrat se zgodi, da lastniki stanovanj sklenejo s študenti pogodbo v neformalni obliki ali samo ustno, plačati je potrebno kar nekaj najemnin vnaprej, nekateri si omislijo tudi varščino za predčasen odhod iz stanovanja ali za poškodovanje inventarja (obraba tal, razbita posoda). Vse to in še več je danes možno, saj so študenti zaradi svojega položaja v slabši poziciji, lastniki stanovanj pa izkoristijo njihovo neizkušenost in mladost.

(Povzeto po: http://www.soum.si/za_studente/bivanje/)

Po podatkih raziskave Eurostudent SI 2007 je v šolskem letu 2006/07 povprečna stanarina pri zasebnikih znašala 163 €.

2.3 Študentsko delo

Študentsko delo je občasno ali začasno delo, ki ga študent, dijak ali druga upravičena oseba opravlja preko pooblaščenice organizacije (študentski servisi, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, agencije za delo) na podlagi napotnice in pri katerem višina zaslužka ni omejena.

Za delo preko študentskega servisa moraš hkrati izpolnjevati dva pogoja in sicer:

- preko napotnice lahko delajo naslednje kategorije oseb:
  - osebe s statusom študenta v Republiki Sloveniji na katerem koli visokošolskem ali višješolskem zavodu- torej na fakulteti (dodiplomski ali podiplomski študij), akademiji, visoki strokovni šoli ali višji strokovni šoli;
  - osebe s statusom dijaka v Republiki Sloveniji, ki so že dopolnile 15 let;
  - osebe, ki so zaključile srednjo šolo v tekočem šolskem letu in bodo na podlagi vpisa na visokošolski zavod pridobile status študenta ob začetku novega šolskega leta;
  - osebe s statusom udeležencev izobraževanja odraslih, ki so mlajši od 26 let in se izobražujejo po javno veljavnih programih osnovnega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja;
  - državljani Republike Slovenije s statusom dijaka ali študenta v tujini (to se dokazuje s potrdilom o vpisu, izdanem po predpisih v državi tuje šole) ter
  - študentje tujih univerz, ki v okviru mednarodnih izmenjalnih programov opravljajo študijske obveznosti v Republiki Sloveniji.

- Dodaten pogoj pri vsem tem pa je, da dijak ali študent ni zaposlen ali vpisan v evidenco brezposelnih oseb pri zavodu.

In kdo ne more opravljati študentskega dela:

- osebe brez statusa (»pavzerji«), to so osebe, ki izgubijo status med letom (npr. ko diplomirajo). Tudi če diplomiraš januarja in imaš status absolventa še do oktobra, nimaš več pravice delati prek študentskega servisa. Gre namreč za kaznivo dejanje goljufije in trenutno je nekaj študentov v kazenskem postopku, ker so jih ujeli, ko so delali prek študentskega servisa brez statusa. Status pa lahko pridobiš nazaj oktobra, če se vpišeš v podiplomski študij;
- oseba vpisana v evidenco brezposelnih oseb na zavodu za zaposlovanje ter
- oseba, ki se redno zaposli.

Če si starejši od 26 let, lahko delaš preko študentskega servisa, če seveda imaš status študenta. Vendar se ti ob vsakem delu po 26 letu avtomatično odvaja 25 % akontacija dohodnine za vsako nakazilo, ki je višje od 88,88 EUR. Če pa si starejši od 26 let in je minilo več kot šest let od vpisa na dodiplomski oziroma več kot štiri leta na podiplomski stopnji, izgubiš še posebno osebno olajšavo za akontacijo dohodnine v višini 2.800 evrov.

Izredni študentje so po statusu izenačeni z rednimi študenti in lahko delajo preko študentskega servisa.

Pavzerji so osebe vpisane na visokošolski zavod, vendar brez statusa. Od 1. 1. 2007, s sprejetjem novega Pravilnika o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, so »pavzerji« izgubili možnost začasnih in občasnih del preko napotnice pooblaščne organizacije. Sicer pa so pavzerji lahko tudi redno zaposleni ali se prijavijo na zavod kot iskalci zaposlitve, lahko delajo kot s. p., ali prek avtorske ali podjemne pogodbe.

Če želiš poiskati študentsko delo, ga lahko najdeš:

- na spletnih straneh in oglasnih deskah študentskih servisov, Zavoda za zaposlovanje in agencij za delo;
- na oglasnih deskah fakultet;
- na spletnih straneh podjetij ter
- v medijih.

Delo si torej lahko študentje najdejo tudi sami, brez pomoči študentskega servisa. V tem primeru je pomembno, da se z delodajalcem predhodno dogovorijo o pogojih dela ter o višini urne postavke in morajo sami dvigniti napotnico na študentskem servisu. Vendar tudi, če ti delo posreduje študentski servis, za to ne sme zahtevati nikakršnega plačila, njihovo posredovanje je torej popolnoma brezplačno.

V posamezni študentski servis se je mogoče včlaniti tako, da osebno prideš v eno njihovih poslovalnic ali pa kar po internetu, na njihovi spletni strani. Pri vpisu potrebuješ osebni dokument, številko osebnega računa, davčno številko in dokazilo o statusu (potrdilo o vpisu za tekoče šolsko/študijsko leto ali študentsko ali dijaško izkaznico ali indeks). Vsako šolsko oz. študijsko leto pa moraš z dokazilom o statusu članstvo podaljšati.

Članstvo v študentskem servisu prinaša tudi številne ugodnosti; nudijo pomoč pri pisanju prošenj in življenjepisov (ali pa to najdeš na njihovi spletni strani), študente obveščajo o prostih delih in jim aktivno iščejo delo; poleg tega pa jim aktivno članstvo

(aktiven član postaneš že z eno vrnjeno napotnico) ponekod omogoča koriščenje številnih popustov in ugodnosti po celi Sloveniji na področju izobraževanja, športa in prostega časa, turizma in še kje (cenejša cena kart za kino, popust v avtošoli, dodatno nezgodno zavarovanje na delu).

Pravna podlaga za študentsko delo je napotnica, ki je temelj razmerja med članom študentskega servisa ali študenta in delodajalcem. To ni ne pogodba o delu, ne avtorska ali podjemna pogodba.

Poznamo dve vrsti napotnic:

STALNA NAPOTNICA, ki velja največ eno leto od dneva izdaje napotnice (oz. do izgube statusa). Namenjena je študentom, ki delajo dlje časa, lahko tudi s prekinitvami. V vsakem primeru pa moraš vsako leto ob vpisu v višji letnik ali ob ponovnem vpisu ponovno dvigniti napotnico!

NAVADNA NAPOTNICA, ki je namenjena študentom, ki delajo krajši čas.

Napotnico je potrebno dvigniti že pred pričetkom dela, delodajalcu pa jo posreduje tudi sam študentski servis ali pa študent sam. Pomembno je, da to storimo pred začetkom dela, saj bo v nasprotnem primeru tvoje delo nelegalno (delo na črno). To pomeni, da v primeru nezgode ne moreš uveljavljati odškodnine, v primeru inšpekcijskega pregleda pa bosta kaznovana oba z delodajalcem (denarne kazni za take prekrške pa so visoke). Študent ob začetku dela prejme en izvod potrjene napotnice. Tudi če je bila napotnica izdana v elektronski obliki, se lahko študentu na njegovo zahtevo izda napotnica tudi v pisni obliki. To je lahko pomembno dokazilo v primeru, da delodajalec ne izplača honorarja. Po opravljenem delu delodajalec potrdi in ožigosa napotnico, kar pomeni, da je potrdil, da si zanj res opravil določeno delo. En izvod napotnice mora vrniti in plačati za opravljeno delo.

(Povzeto po:

http://www.svetovalnica.com/index.php?option=com_content&task=view&id=44&Itemid=123)

2.4 Študentski krediti

Študentski krediti so namenjeni študentom in dijakom, ki so dopolnili 18 let, da hitreje in na lažji način uresničijo svoje sanje. Krediti za študente in dijake se najpogosteje v primerjavi z ostalimi krediti obrestujejo po ugodnejši obrestni meri, nižji pa so tudi stroški odobritve kredita.

2.4.1 Nova Ljubljanska banka d. d., Ljubljana

NLB študentski kredit je namenjen vsem študentom, ki imajo odprt NLB študentski račun in status študenta. Potreben je tudi mesečni priliv na odprt transakcijski račun. Ta kredit se odplačuje mesečno preko transakcijskega računa, ki je odprt pri tej banki.

Osnovne informacije in pogoji:

- minimalna mesečna obveznost: 31,30 EUR;
- odplačilna doba: 3 do 12 mesecev, za študente 3. in višjih letnikov do 36 mesecev;

- zavarovanje: pri zavarovalnici, s poroki, z zastavo denarnih enot ali premoženja, mogoč tudi kredit brez zavarovanja;
- najvišji znesek kredita: 2.086,46 EUR, za študente 3. in višjih letnikov do 4.172,93 EUR.

Glavne prednosti:

- nespremenljiva mesečna obveznost,
- nominalna obrestna mera je fiksna 5,70 %
- nižja obrestna mera in stroški odobritve,
- mogoč tudi kredit brez zavarovanja,
- znesek kredita lahko porabite za karkoli,
- kredit lahko najamete tudi, če ne prejimate rednih prilivov (zavarovanje s poroki),

(Povzeto po: <http://www.nlb.si/nlb-studentski-kredit>)

2.4.2 ABANKA VIPA d. d.

Študentje z osebnim računom Akeš lahko pridobijo kredit, na podlagi štipendije ali rednega mesečnega priliva.

Značilnosti:

- študentski kredit je lahko namenski ali nenamenski;
- namenjen je vsem študentom z osebnim računom Akeš;
- kredit lahko dobijo na podlagi štipendije ali rednega mesečnega priliva;
- možne so različne dobe vračila kredita (do 12 mesecev pri ponudbi za dijake in študente ter do 36 mesecev za študente 3. in višjih letnikov, absolvente in podiplomske študente)
- kredit odplačujejo v mesečnih obrokih;
- mesečni obroki se plačujejo preko trajnega naloga z osebnega računa;
- kredit je zavarovan s poroštvom enega kreditno sposobnega poroka;
- maksimalni znesek kredita je 2500 EUR pri ponudbi za dijake in študente ter 5.000 EUR pri ponudbi za študente 3. in višjih letnikov, absolvente in podiplomske študente;
- najmanjši obrok lahko znaša 20 € ter
- nominalna obrestna mera je 6,60 %.

(Povzeto po: <http://www.abanka.si/sys/cmsspage.aspx?MapaId=110>)

2.4.3 SKB banka d. d.

Za gotovinski kredit lahko zaprosi študent, ob pogoju, da ima v SKB banki odprt MEGA osebni račun. Ta račun je namenjen osebam mlajšim od 27 let, ki imajo status dijaka ali študenta in nekaterim drugim izjemam, ki jih med študente uvršča zakonodaja. Račun je brezplačen, to pomeni brez stroškov odpiranja in vodenja računa.

Ena izmed prednosti tega računa je tudi možnost najetja študentskega kredita do treh let, ki ima fiksno (nespremenljivo) obrestno mero.

Odplačilna doba in obrestna mera	
do 1 leta	5,80 %
nad 1 do 3 let	5,80 %

Zgornja obrestna mera velja za študente, ki imajo ali bodo ob najemu kredita imeli vse MEGA produkte (MEGA osebni račun in MEGA MasterCard in MEGA SPLET KOMPLET). Za ostale se obrestna mera zviša za odstotno točko. Za študente člane e-Študentskega servisa in Študentskega servisa Maribor je v obeh primerih obrestna mera nižja za 0,2 odstotne točke.

Pogoji za odobritev kredita študentu:

1. Prejemanje rednih mesečnih prilivov na MEGA račun pri SKB, in sicer:

- najmanj 3 zaporedni mesečni prilivi, če prejemaš nakazila za delo prek študentskega servisa, ali
- imaš nakazano vsaj eno pokojnino (če prejemaš družinsko pokojnino) ali
- imaš nakazano že vsaj eno štipendijo.

Izračunani povprečni mesečni priliv mora biti minimalno 100 EUR.

2. Status študenta - predložiti moraš dokument, iz katerega je razvidno, da imaš status študenta, in sicer:

- potrdilo visokošolske organizacije o statusu* študenta (velja tudi za tiste, ki pavzirate);
- predložitev indeksa na vpogled ali
- predložitev veljavne študentske izkaznice.

(* Op.: Izredni študent, ki študira ob delu, nima pravice do študentskega kredita).

3. Zavarovanje kredita s kreditno sposobnim porokom (oseba, ki je redno zaposlena in prejema redne mesečne prilive najmanj za čas odplačevanja kredita).

Najnižji mesečni obrok (anuiteta) je 33 EUR. Odplačevanje kredita poteka z direktno bremenitvijo MEGA računa pri SKB. Stroški odobritve kredita so 1% od zneska kredita, najmanj 3,00 EUR in največ 10,00 EUR.

(Povzeto po: <http://www.skb.si/preb/studentski-kredit.html>)

2.4.4 Banka Koper d.d.

Študentom in dijakom je na voljo gotovinski ali namenski kredit z možnostjo odplačevanja do treh let. Študenti in dijaki lahko pridobijo kredit za plačilo šolnine, nakup računalnika in računalniške opreme, plačevanje različnih tečajev in seminarjev, nakup literature, maturantski ali absolventske izlet, študij v tujini in druge namene. Krediti za študente in dijake se v primerjavi z ostalimi obrestujejo po ugodnejši obrestni meri, nižji pa so tudi stroški odobritve kredita. S kreditom lahko redni dijaki in študenti ter izredni študenti hitreje uresničijo svoje cilje.

Glavne prednosti kredita za študente in dijake:

- nespremenljiva mesečna obveznost,
- ugodnejša obrestna mera,
- nižji stroški odobritve in
- možnost odplačila do treh let.

Študentu ali dijaku lahko kredit banka odobri še isti dan, ko ji študent predloži vso predpisano dokumentacijo. Ob sklepanju kreditne pogodbe zaračunajo stroške odobritve kredita in stroške zavarovanja.

Višina nominalna obrestne mere je pri kreditih za študente in dijake odvisna od vrste oz. namena kredita ter odplačilne dobe in se giba od 5,40 % do 6,00 %. Najkrajša odplačilna doba je 6 mesecev, najdaljša pa 3 leta.

Kredit za dijake in študente mora biti zavarovan z najmanj enim odplačilno sposobnim porokom, ki je praviloma eden od staršev oziroma zakoniti zastopnik. Potrebna je še dodatna oblika zavarovanja. Možno je še zavarovanje z dodatnim porokom, plačilo zavarovalne premije, zastava nepremičnine, zastava depozita, zastava vrednostnih papirjev in enot premoženja vzajemnih skladov, zastava premičnine.

(Povzeto po: <http://www.bankakoper.si/BIN/product.seam.jsessionid=FF30118F767CB3FB7AD075698A13DB4F.bina1?id=C47BD6E6-8DD4-E906-394D-00719435F47C&cid=6>)

2.4.5 Nova Kreditna banka Maribor d. d.

Študentje lahko najamejo gotovinski kredit ob pogoju, da imajo pri banki odprt Bančni račun študenta (BRŠ).

Značilnosti kredita:

- znesek kredita je lahko do 6.300 EUR,
- najmanjši znesek mesečne obveznosti je 32 EUR,
- nominalna obrestna mera je 6,50 % za kratkoročni in 6,80 % za dolgoročni kredit;
- mesečna obveznost lahko znaša do 2/5 mesečnih prilivov v zadnjih treh mesecih pred odobritvijo kredita,
- med prilive se štejejo štipendija, plačila za delo preko študentskih servisov, pokojnina in prilivi na BRŠ na osnovi trajnega naloga staršev ali skrbnikov,
- kredit se odplačuje s trajnim nalogom z BRŠ, stroški odobritve pa so 6,20 EUR,
- kredit lahko zavarujejo z enim kreditno sposobnim porokom ali z drugimi oblikami zavarovanja, ki za banko pomenijo ustrezno jamstvo.

Prednosti kredita so :

- nižja obrestna mera,
- nižji stroški odobritve,
- nespremenljiva mesečna obveznost,
- sredstva lahko porabite povsem po svojih željah.

(Povzeto po: <http://www.nkbm.si/product.aspx?docid=546>)

2.4.6 Deželna banka Slovenije (za študij v tujini)

Deželna banka Slovenije d. d. in Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendiranje podeljujeta ugodne kredite študentom za financiranje dodiplomskega in podiplomskega študija v tujini, za financiranje študentskih izmenjav med slovenskimi in tujimi

visokošolskimi inštitucijami ter za financiranje strokovnega usposabljanja po zaključenem visokošolskem izobraževanju. Študent lahko kredit najame za pokritje šolnine in/ali življenjskih stroškov.

Pogoji :

- študentje so državljani Republike Slovenije,
- imajo stalno prebivališče v Republiki Slovenji,
- so vpisani na akreditiran študij, izmenjavo ali strokovno izobraževanje na izobraževalni instituciji v tujini.

Študenti, ki ustrezajo pogojem, lahko za kredit zaprosijo na razpisih Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendiranje.

- višina kredita: od 4.000 EUR do 21.000 EUR,
- obrestna mera: 4,90 % p. a., fiksna,
- doba kreditiranja: do 10 let, vključno z morebitnim moratorijem ob upoštevanju meril za potrošniško kreditiranje,
- stroški odobritve, stroški vodenja in morebitni ostali stroški: se ne zaračunajo,
- zavarovanje: praviloma s poroštvom dveh kreditno sposobnih porokov oziroma druga oblika zavarovanja, v skladu z dogovorom s kreditojemalcem in s poslovno politiko banke;
- brezplačno vodenje študentskega računa, odprtega pri banki: 0,00 EUR;
- brezplačno poslovanje na bankomatih in POS-terminalih.

(Povzeto po: http://www.dbs.si/prebivalstvo/kredit/studij_v_tujini.asp?MapaID=120)

2.5 Štipendiranje v Sloveniji

V letu 2007 je bil v državnem zboru sprejet novi Zakon o štipendiranju (Ur. l. št. 59/07 in 63/07-popr.), v nadaljevanju zakon, kjer je določeno, da se s šolskim letom 2008/09 pristojnost odločanja o državnih (dosedanjih republiških) štipendijah prenese na Centre za socialno delo, pristojnost odločanja o novih Zoisovih štipendijah pa na Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije v Ljubljani (v nadaljevanju: sklad). Zakon v prehodnih določbah nadalje določa, da se na območnih službah Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljevanju Zavod) še naprej sprejema in obravnava vloge »starih« Zoisovih štipendistov, ki so Zoisovo štipendijo pridobili po dosedanjih predpisih, in sicer se jim Zoisova štipendija izplačuje po dosedanjih predpisih, a le do zaključka programa oziroma stopnje izobraževanja, za katero so dobili Zoisovo štipendijo. Republiške štipendije so se tako zadnjikrat podeljevala na Zavodu v šolskem letu 2007/08. Zavod je prav tako zadnjikrat pripravil skupni razpis kadrovske štipendije za šolsko leto 2007/08, kajti za šolsko leto 2008/09 je bil pristojen za pripravo skupnega razpisa kadrovske štipendije sklad.

Sistem štipendiranja v Sloveniji sestavljajo naslednje vrste štipendij:

- **kadrovske štipendije**, ki jih razpisujejo in podeljujejo organizacije in delodajalci v skladu s svojimi kadrovske potrebami;
- **državne štipendije**, ki so namenjene vajencem, dijakom in študentom, ki bi zaradi izjemno slabih materialnih razmer ne mogli doseči primerne izobrazbe;
- **Zoisove štipendije** za izrazito nadarjene dijake in študente, ki so namenjene dvigovanju izobrazbene ravni najsposobnejšega dela mladih ter

- **druge štipendije**, ki jih podeljujejo razni skladi, fundacije in občine v skladu s svojimi predpisi.

(Povzeto po:

http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije/)

Tabela 2: Število štipendistov po vrstah štipendij v letu 2007

Vrsta štipendije	Število	%	Povprečna štipendija (EUR)
SKUPAJ	24606	100,0	201
Kadrovske	4505	18,3	239
Republiške (po novem državne)	12483	50,7	180
Zoisove	7516	30,5	209
Druge	102	0,4	604

Vir:

http://www.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/09_izobrazevanje/10_drugi_podatki/02_09543_stipendisti/02_09543_stipendisti.asp

V letu 2007 je štipendijo prejelo 24606 štipendistov. Povprečna štipendija je znašala 201 €.

Polovica štipendij je iz naslova socialnih prejemkov, s katerimi država zagotavlja možnost izobraževanja tudi otrokom iz družin z nižjimi dohodki. Zaskrbljujoče nizek je delež kadrovske štipendije (slaba petina), ki naj bi odražala potrebe trga dela.

2.5.1 Kadrovske štipendije

Te štipendije dodeljujejo organizacije in delodajalci v skladu s svojimi kadrovskimi potrebami z namenom, da bi si v določenem času zagotovili ustrezno usposobljen kader. Poleg tega kadrovske štipendije pripravi štipendiste na prihodnje zaposlitev pri delodajalcu (štipenditorju) že v času izobraževanja (s praktičnim delom, počitniško prakso, seminarjskimi, diplomskimi nalogami in glede na druge potrebe ali interes delodajalca). Kadrovske štipendije imajo pomembno vlogo tudi v posredovanju informacij javnosti o profilih, po katerih je povpraševanje (naj)večje. Ta indikator je bil v preteklosti potrjen kot najbolj zanesljiv signal o t.i. deficitarnih poklicih. Kadrovske štipendije se kaže tudi v funkciji večjega zanimanja za izobraževanje, pri katerem povpraševanje presega ponudbo in s tem zmanjševanje potencialno strukturne brezposelnosti na račun izobrazbene oziroma poklicne neuskkljenosti.

Kadrovska štipendija ne sme biti nižja od državne štipendije. Zakon o štipendiranju je z namenom spodbujanja za izobraževanje opredelil neposredno sofinanciranje kadrovske štipendije delodajalcem in posredno sofinanciranje kadrovske štipendije nosilcem enotnih regijskih štipendijskih shem ali samoupravnim lokalnim skupnostim.

Sredstva za neposredno oziroma posredno sofinanciranje kadrovske štipendije dodeljuje Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije na podlagi javnega razpisa. Tako delodajalcu in nosilcu regijske štipendijske sheme ali samoupravni

lokalni skupnosti sofinancira 50 % dodeljene kadrovske štipendije. Število sofinanciranih štipendij je odvisno predvsem od razvojnih potreb delodajalca oziroma od indeksa razvojne ogroženosti regije.

Skupni razpis za kadrovske štipendije v Sloveniji si lahko ogledamo na internetni strani: http://www.sklad-kadri.si/kadrovske/?k=iskanje&upravna_enota=&naziv_izobrazbe=&raven_izobrazevanja

Za dijake in študente, ki se izobražujejo doma ali v tujini in se bodo po končanem šolanju/študiju zaposlili na območju Savinjske statistične regije, je bil v okviru Regionalne razvojne agencije Celje jeseni 2008 objavljen »Javni razpis štipendij enotnih regijskih štipendijskih shem (RŠS) za Savinjsko statistično regijo za šolsko/študijsko leto 2008/2009«.

Namen regijske štipendijske sheme, ki temelji na partnerstvu med delodajalci, nosilci regijske štipendijske sheme in državo, je spodbujanje skladnega regionalnega razvoja. Tako naj bi:

- se uskladilo razmerje med ponudbo in potrebami po kadrih v posamezni regiji;
- se dvignila raven izobrazbene strukture v regiji;
- vplivalo na znižanje strukturne brezposelnosti;
- vplivalo na vračanje izšolanih kadrov iz univerzitetnih središč v regijo;
- spodbudilo podjetja v regiji za kadrovske štipendiranje in načrtovanje razvoja kadrov;
- približalo kadrovske funkcije potrebam trga delovne sile;
- zmanjšalo odliv kadrov v velike centre.

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in je del Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 razvojne prioritete »Spodbujanje podjetništva« ter prednostne usmeritve »Štipendijske sheme« .

Do štipendij iz regionalne štipendijske sheme so tako upravičeni:

- dijaki, ki se šolajo za tretjo, četrto in peto raven izobrazbe v Republiki Sloveniji ali v tujini in niso zaposleni;
- dodiplomski študenti, ki se izobražujejo v Republiki Sloveniji ali v tujini in niso zaposleni;
- podiplomski študenti, ki se izobražujejo v Republiki Sloveniji ali v tujini in niso zaposleni.

Sredstva za štipendije v višini 50 % zagotovi Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendij, preostalo polovico pa zagotavljajo delodajalci, pri katerih se bodo štipendisti zaposlili za čas trajanja izobraževalnega programa oz. za čas sklenitve pogodbe o štipendiranju. Štipenditor lahko zagotovi sofinanciranje preostale polovice štipendije tudi s strani občin. Sredstva občin so sredstva iz proračunov občin in drugih virov. Višina štipendije se določi v skladu z 28. členom Pravilnika RŠS in je odvisna tudi od študijskega uspeha in kraja bivanja.

V zadnjem razpisu za našo regijo je bilo za študente z dodiplomskim izobraževanjem razpisanih 155 mest. Iz seznama razpisanih štipendij sva izbrali področje ekonomije in logistike, ki je najbolj zanimivo z vidika nadaljevanja študija dijakov naše šole.

Tabela 3: Razpis kadrovskih štipendij v Savinjski regiji

PODROČJE EKONOMIJE

Podjetje	Število štipendij
AVTO ALKA ALBERT KAMPUŠ s. p. Sp. Negonje 27 c, 3250 Rogaška Slatina	2
TRENDNET d. o. o. Šlandrova cesta 6 a, 3320 Velenje	1
IN.SIST d. o. o. Šlandrova cesta 6 a, 3320 Velenje	1
NUGGET d.o.o. Savinjske čete 3, 3310 Žalec	1
EMO ORODJARNA d. o. o. Bežigrajska cesta 10, 3000 Celje	1
ZDENKO ŽLAUS s. p. Frankolovo 51, 3213 Frankolovo	1
GORENJE d. d., Partizanska 12, Velenje	Več – ni točnega podatka
NIVO d. d., Lava 11, Celje	Več – ni točnega podatka
POCAJT d. o. o. Stari trg 12, 3320 Velenje	1

PODROČJE LOGISTIKE

Podjetje	Število štipendij
POCAJT d. o. o. Stari trg 12, 3320 Velenje	1
ESOTECH d. d. Preloška c. 1, 3320 Velenje	Več - ni točnega podatka
EMO ORODJARNA d. o. o. Bežigrajska cesta 10, 3000 Celje	2
GORENJE d. d., Partizanska 12, Velenje	Več – ni točnega podatka
NIVO d. d., Lava 11, Celje	Več – ni točnega podatka
EKO PLUS d. o. o. Vrtna ulica 14, 3220 Štore	1

Vir: <http://www.rra-celje.si/files/obr%201%20-%20%20Javni%20razpis%20%C5%A1tipendij%20Savinjske%20regije%202008-2009%20%20%20%20%2023%209%202008.pdf>

2.5.2 Državne štipendije

Eden izmed glavnih ciljev države je vsekakor tudi enakopravne možnosti pridobivanja znanja in izobrazbe ne glede na materialni položaj posameznika. Tako mora država poskrbeti, da čim večje število mladih, kljub slabemu materialnemu položaju v družini, toda z lastnimi sposobnostmi in željami, doseže primerno izobrazbo. Le tako bodo lahko mladi konkurenčni na trgu dela.

Državne štipendije lahko uvrščamo med socialne prejemke, s katerimi se zagotavlja možnost izobraževanja tudi otrokom iz družin z nižjimi dohodki. Štipendije tako prispevajo k dolgoročnemu zmanjševanju revščine in socialne izključenosti med

mladimi. Pravico do državne štipendije lahko uveljavijo vajenci, dijaki in študenti, pri katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge ne presega 60 % minimalne plače v istem obdobju za tiste upravičence, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega stalnega prebivališča in od 60 do 65 % minimalne plače za tiste upravičence, ki se šolajo ali študirajo izven kraja svojega stalnega prebivališča. Državna štipendija z vsemi dodatki ne sme presegati minimalne plače.

V skladu s spremenjenim Zakonom o štipendiranju od šolskega oziroma študijskega leta 2008/2009 dalje o dodelitvi državne štipendije na prvi stopnji odloča pristojni center za socialno delo.

Kandidati lahko pridobijo državno štipendijo, če ob vpisu v prvi letnik poklicne oziroma srednje šole niso starejši od 18 let oziroma ob vpisu v prvi letnik višje ali visokošolskega izobraževanja niso starejši od 26 let. Starost kandidatov, ki so prvič vlagali vlogo za uveljavitev republiške štipendije, je bila glede na letnik in izbrani izobraževalni program lahko ustrezno višja.

2.5.3 Zoisove štipendije

Zoisove štipendije s štipendiranjem nadarjenih, ki poteka že od leta 1986 dalje, zasledujejo več ciljev:

- pravočasno financiranje: tako že na koncu osnovne šole spodbudijo nadarjene, da si zastavijo visoke poklicne cilje, se vpišejo v zahtevnejše izobraževalne programe in tako v polni meri izkoristijo svoje potenciale. Za državo to pomeni, da povečuje svoj intelektualni kapital in preprečuje »izgubo« nadarjenih še zlasti v socialno in ekonomsko manj razvitih okoljih;
- materialna podpora ne pomeni samo spodbude, ampak tudi izpolnjen pogoj za učinkovitejši študij;
- z vsakoletnim spremljanjem uspešnosti Zoisovih štipendistov beležijo priliv Zoisovih štipendistov iz sfere izobraževanja v sfero dela in spremljajo usklajenost izobrazbene strukture Zoisovih štipendistov s kadrovskimi potrebami;
- spodbujajo povezovanje med Zoisovimi štipendisti in delodajalci še v času študija in tako omogočijo delodajalcem in štipendistom medsebojno spoznavanje. Povečajo se možnosti ustreznega zaposlovanja mladih, nadarjenih ljudi ter tako preprečijo ali vsaj zmanjšajo "beg možganov" v tujino in skrajšajo čas iskanja primerne zaposlitve.

Zoisovo štipendijo lahko v skladu z Zakonom o štipendiranju pridobi dijak ali študent, ki:

- ima v zaključnem razredu osnovne šole povprečno oceno **najmanj 4,5 ali več ter** je bil v skladu s Konceptom: odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci v devetletni osnovni šoli **identificiran kot nadarjen učenec ali**
- ima v srednji šoli povprečno oceno **najmanj 4,1 ali več** ter je bil v skladu s Konceptom vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi dijaki v srednjem izobraževanju **identificiran kot nadarjen dijak ali**
- je **maturant z izjemnim splošnim uspehom** – zlati maturant **ali**

- ima v višješolskem ali visokošolskem izobraževanju povprečno oceno **najmanj 8,5 ali več** ali je glede na povprečno oceno uvrščen med **najboljših 5 % študentov v svoji generaciji ali**
- je **dosegel izjemne dosežke** na posameznem področju družbenega življenja ne glede na letnik šolanja.

(Povzeto po:

http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije/zoisove_stipendije/)

2.5.4 Druge štipendije

Študentje lahko pridobijo štipendije iz različnih fundacij. Te so ustanovili posamezniki, podjetja, društva, lahko pa tudi državne institucije. Kriteriji podeljevanja za te štipendije so lahko zelo različni: od socialnih, regionalnih, političnih ... Naj navedeva nekatere znane fundacije: Fundacija akademika dr. Antona Trstenjaka, Fundacija Ana, Slovenska znanstvena fundacija, Izobraževalna fundacija Pomurja, Fundacija Ajda pri Kmečki družbi, Študijski razvojni sklad Ekonomske fakultete, Sklad dr. Franca Munde ... Praviloma so razpisi objavljeni v časopisju ali na internetu.

2.5.4.1 Fundacija Leona Štuklja

Fundacija Leona Štuklja je ustanova za štipendiranje, ki je bila ustanovljena 12. februarja 1999 v okviru proslavitve olimpijkevega 100. rojstnega dne. Ustanovitelj fundacija sta bila naš olimpijke gospod Leon Štukelj, ki je bil član Rotary kluba Maribor vse od leta 1936 in Rotary klub Maribor. Namenjena je dijakom, študentom in podiplomcem iz socialno šibkih okolij, ki dosegajo nadpovprečne študijske uspehe, hkrati pa so uspešni na področju športa, kulture ali humanitarnih dejavnosti.

Slika 2: Logotip Fundacije Leona Štuklja

Vir: <http://www.rotary-maribor.si/podrocje.aspx?id=10>

Osnovne naloge uprave fundacije so predvsem v pridobivanju sredstev in gospodarjenju z njimi s skrbnostjo dobrega gospodarja. Pri podeljevanju štipendij morajo upoštevati Pravilnik o podeljevanju štipendij Fundacije Leona Štuklja. Tako upoštevajo študijski uspeh, finančno stanje staršev prosilca, športno, kulturno in humanitarno dejavnost (na osnovi pričeval in priporočil) ter subjektivno oceno ocenjevalca. Prav posebna naloga uprave pa je varovanje imena, osebnostnega lika, podobe in lastnoročnega podpisa soustanovitelja g. Leona Štuklja.

Fundacija tako vse od leta 1999 vsako leto podeli deset enoletnih (deset mesečnih) štipendij v višini 30.000 SIT oziroma/ 125,19 € mesečno.

2.5.4.2 Štipendije Fundacije Ana

Fundacija Ana

Predhodnik Fundacije Ana je bil Čebljančin sklad, ki ga je kot prvo nedržavno humanitarno institucijo, namenjeno pomoči pri šolanju perspektivnim dijakom in študentom iz socialno šibkega družinskega okolja, ustanovil Josip Jesih v začetku leta 1991. Naslednje leto je Čebljančin sklad po svoji hudo bolni ženi Ani preimenoval v Fundacijo Ana.

Slika 3: Logotip Fundacija Ana

Vir: http://www.fundacija-ana.si/fundacija_ana/kako_do_stipendije/

Fundacija pridobiva sredstva za svoje delovanje na dva načina: s pomočjo donatorjev - podjetij in posameznikov, ki razumejo pomen vlaganja v znanje ter s prihodki od trženja občestnih oglasnih površin v trgovski coni Rudnik (v neposredni bližini trgovine Rutar).

Do štipendije Fundacije Ana so upravičeni nadpovprečno prizadevni dijaki in študenti, ki prihajajo iz socialno zelo ogroženih družin. Štipendijo dodelijo za dobo enega leta, z možnostjo podaljšanja. Pri vsakoletnem izboru štipendistov imajo ob izpolnjevanju pogojev prednost dosedanji štipendisti.

Mesečni znesek štipendije Fundacije Ana v šolskem letu 2006/2007 je znašal 125,00 €.

2.5.4.3 Štipendije Pismo srca fundacija šolanju mladih

Glavni pokrovitelj in donator te fundacije je Športna loterija Slovenije. Pomemben pokrovitelj pa je tudi podjetje Dinos d. d., ki je ves izkupiček v akcijah zbiranja odpadnega papirja na šolah in vrtcih namenilo štipendijam za šolsko leto 2008/09.

Kandidata lahko predlaga šola, zveza, klub, družba ali ustanova, ki sodeluje v akcijah zbiranja odpadnega papirja in programu fundacije ter prispeva sredstva, ki omogočajo podeljevanje štipendij in delovanje fundacije Pismo srca. Štipendisti so s priloženimi potrebnimi dokazili na predlog šole, zveze, kluba, družbe ali ustanove izbrani za dobo enega leta. Po vsakem končanem šolskem/študijskem letu mora predlagatelj predložiti dokazilo o uspehu ter o socialnem stanju družine. Starost kandidatov je od sedem do 26 let.

Fundacija bo tako podelila 122 štipendij, od tega 108 športnih štipendij. Podelila jih bo za obdobje enega leta v znesku 100 €.

Kriteriji pri izbiri kandidata:

- Štipendijo se podeljuje učencu, dijaku ali študentu, ki se redno šola.
- Prednost pri podelitvi štipendije fundacije Pismo srca imajo učenci, dijaki ali študentje, ki izpolnjujejo kriterij socialne ogroženosti, ki se določi na podlagi veljavne odločbe o višini otroškega dodatka izdane pri pristojnem Centru za socialno delo.
- Za dosego učnega uspeha vlagajo veliko naporov.
- So aktivni udeleženci izvenšolskih dejavnosti (šport, okolje, zdravje, kultura).

2.5.4.4 Štipendije tujih vlad

Štipendije za slovenske študente pa nudijo tudi nekatere tuje vlade. Razpisi so objavljeni na spletni strani Ministrstva za visoko šolstvo znanost in tehnologijo. V času izdelave najine naloge so bili objavljeni aktualni razpisi naslednjih tujih vlad:

Bolgarija

- Štipendije so namenjene za krajše izmenjave na dodiplomskem in podiplomskem študiju.
- Štipendije se ne dodeljujejo za redno obliko študija.
- Štipendija se načeloma lahko dodeli v trajanju od 2–9 mesecev (odvisno od števila prijavljenih kandidatov in njihovih želja).

Češka

- Štipendije so namenjene za krajše izmenjave na dodiplomskem in podiplomskem študiju.
- Štipendije se ne dodeljujejo za redno obliko študija.
- 20 mesečnih štipendij je namenjeno za dodiplomske in podiplomske študente češkega jezika na Univerzi v Ljubljani.
- 20 mesečnih štipendij je na voljo kandidatom na podiplomskem izpopolnjevanju na ostalih področjih.
- Štipendija se načeloma lahko dodeli v trajanju od 2–10 mesecev (odvisno od števila prijavljenih kandidatov in njihovih želja), v izjemnih primerih predvsem na podiplomskem izpopolnjevanju tudi za 1 mesec.

Hrvaška

- Enosemestrski štipendiji za dodiplomske študente kroatistike.
- Razpisuje osemnajst mesečnih štipendij za študijsko in znanstvenoraziskovalno izpopolnjevanje na visokošolskih ustanovah oziroma na znanstvenoraziskovalnih inštitutih v Republiki Hrvaški v posamičnem trajanju 3–6 mesecev za kandidate do starosti 35 let.
- Prejemnikom štipendije Hrvaška vlada zagotavlja subvencionirano bivanje v študentskem domu in prehrano ter skupni mesečni dodatek v višini 1.300 HRK za dodiplomske ter 1.500 HRK za podiplomske študente.

Madžarska

- Za dodiplomski in podiplomski študij za področje madžarskega jezika in literature.
- Štipendija v višini 40.460 HUF (okoli 135 €).
- Stroške bivanja plača štipendist.

Japonska

- Štipendija za dodiplomske študente za eno leto.
- Študenti na smereh povezanih z japonsko kulturo in japonskim jezikom.
- Študenti morajo imeti dovolj znanja jezika, da lahko spremljajo predavanja v japonščini.
- Štipendija v višini 134.000 jenov (okoli 1.100 €).
- Kritje stroškov prevoza Slovenija – Japonska – Slovenija.
- Kritje stroškov šolnine.

3 PRAKTIČNI DEL

3.1 Način izvedbe ankete

Izdelali in izvedli sva dve ankete. Prvo sva razdelili med 124 dijakov zaključnih letnikov Poslovno-komercialne šole Celje, ki smo pred odločitvijo kje in kako študirati. Drugo anketo pa sva izvedli med 115 študenti v štirih študijskih centrih: Ljubljani, Mariboru, Kopru in Celju. Vprašalnik so izpolnjevali v mesecu decembru 2008 in v mesecu januarju 2009.

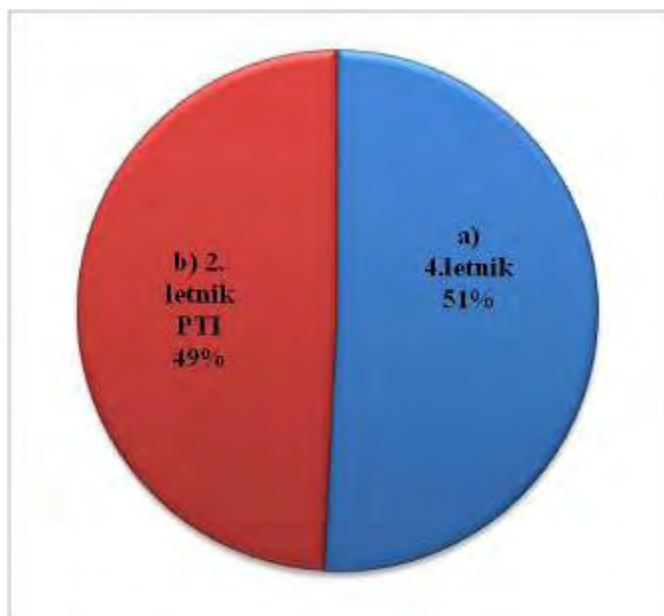
3.2 Analiza rezultatov ankete med dijaki zaključnih letnikov Poslovno-komercialne šole Celje

1. Spol

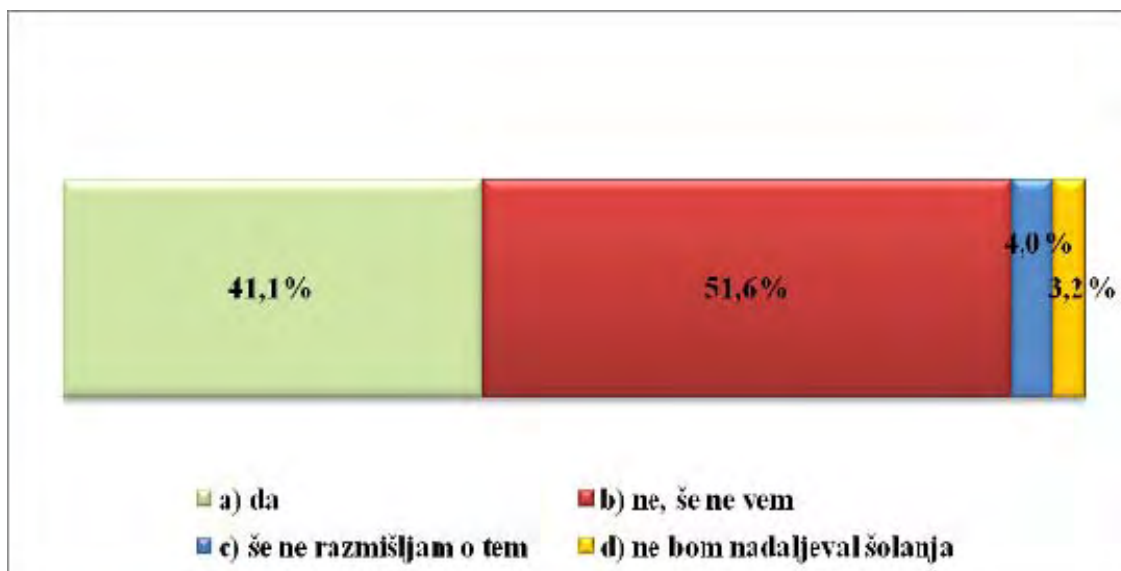
Na anketo je odgovarjalo 93 dijakinj in 31 dijakov. Ta struktura odraža prevladujočo žensko populacijo na naši šoli.

Letnik

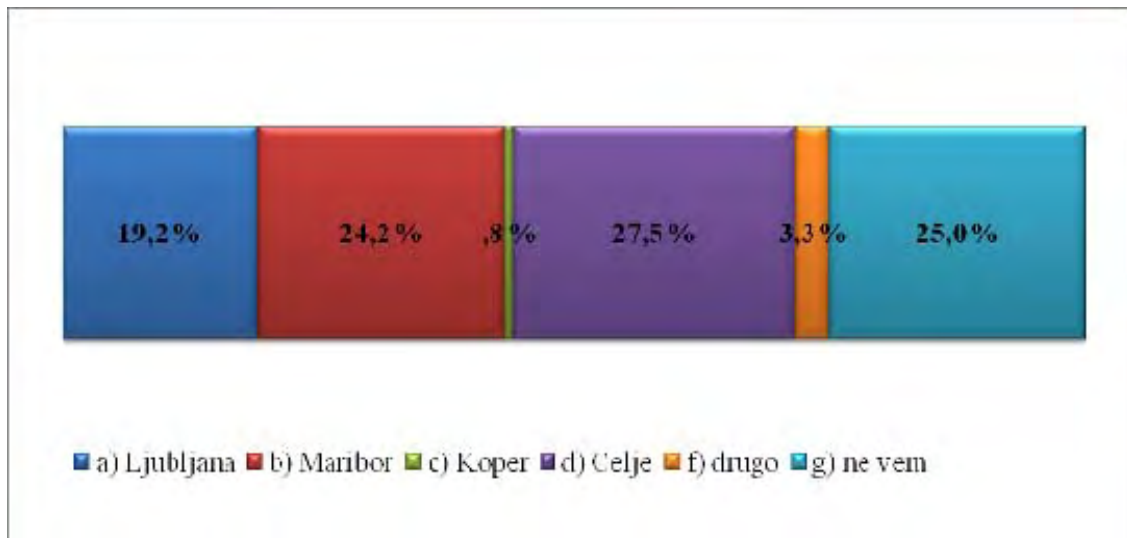
V anketi je sodelovalo 51 % dijakov iz programa ekonomski tehnik in 49 % dijakov programa ekonomski tehnik – poklicno-tehniško izobraževanje.

2. Ali ste se že odločili o svojem nadaljnjem študiju?

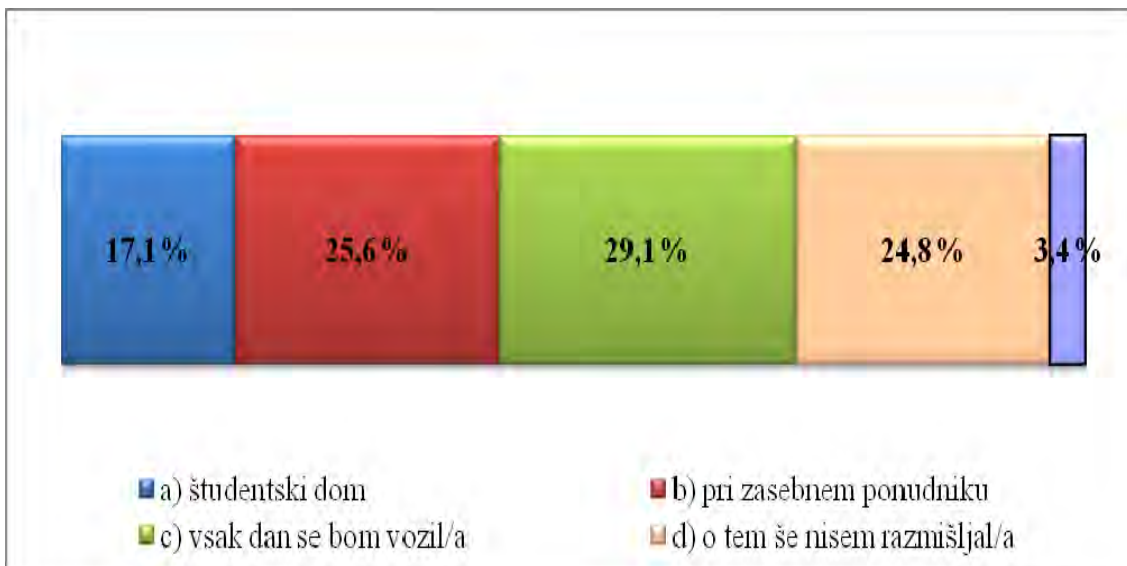
Pri tem vprašanju je bil najin cilj izvedeti, koliko dijakov se je že odločilo o nadaljevanju študija. Najpogostejši odgovor je bil, da dijaki še ne vedo, kam bi se vpisali. 41 % dijakov pa se je že odločilo o nadaljevanju študija. Pet anketiranih dijakov o tem še ne razmišlja, štirje pa šolanja ne bodo nadaljevali.

3. V katerem kraju boste nadaljevali študij?

Največji delež anketiranih dijakov namerava študij nadaljevati v Celju, na drugem mestu pa je Maribor. Kar četrtina pa jih se še ni odločila, saj je to povezano seveda z odločitvijo za študij.

4. Če boste študirali izven kraja bivanja, kje boste bivali?

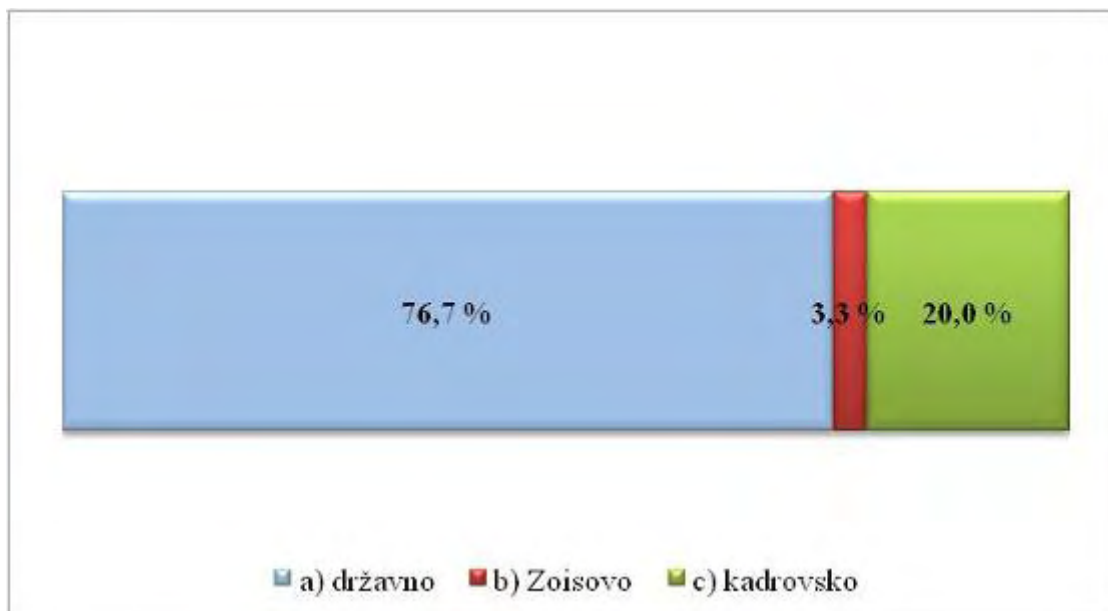
Z odgovori na predhodna vprašanja so povezani rezultati na četrto vprašanje. Največ dijakov namerava stanovati doma in se vsak dan voziti na študij. Zanimivo je delež dijakov, ki želijo stanovati v domu (17,1 %), podoben deležu študentov, ki prebivajo v študentskih domovih v Sloveniji (16,8 %). Četrtina vprašanih o tem še ni razmišljala.

5. Ali prejimate štipendijo?

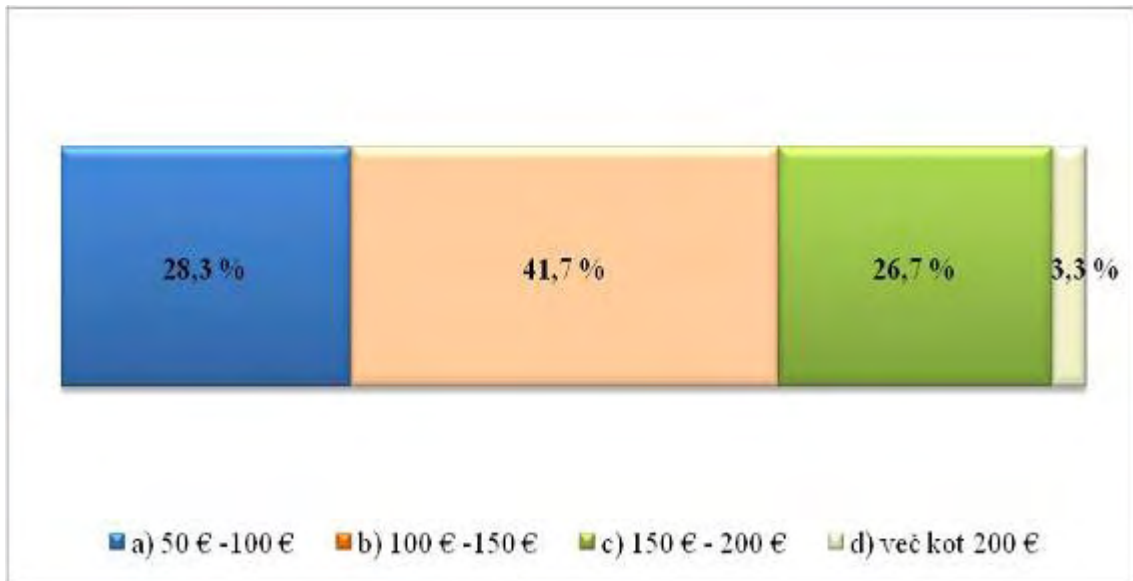
Štipendijo prejema manj kot polovica (48 %) vseh anketiranih dijakov zaključnih letnikov.

6. Če ste odgovorili z DA, katero?

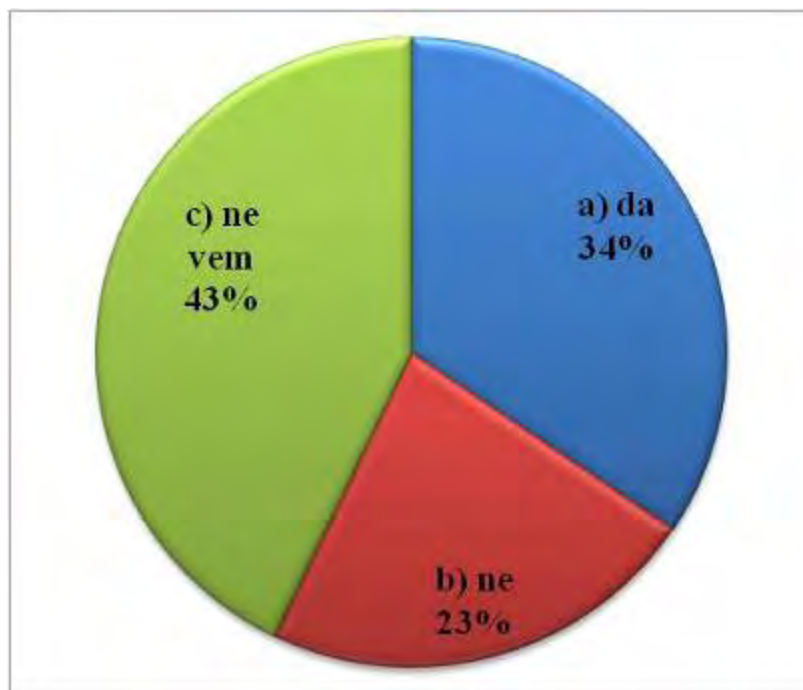
Več kot tričetrtine anketiranih dijakov, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z DA, prejema državno štipendijo. Na drugem mestu je kadrovska štipendija s petino odgovorov, le dva dijaka prejmeta Zoisovo štipendijo.

7. Koliko znaša vaša štipendije?

Malo več kot dve petini anketiranih dijakov prejema znesek med 100 € do 150 €. Podobna sta odstotka tistih, ki prejemajo med 50 € in 100 € ter med 150 € in 200 €. Dva vprašana prejmeta štipendijo nad 200 €, in sicer en dijak državno in drugi kadrovsko štipendijo.

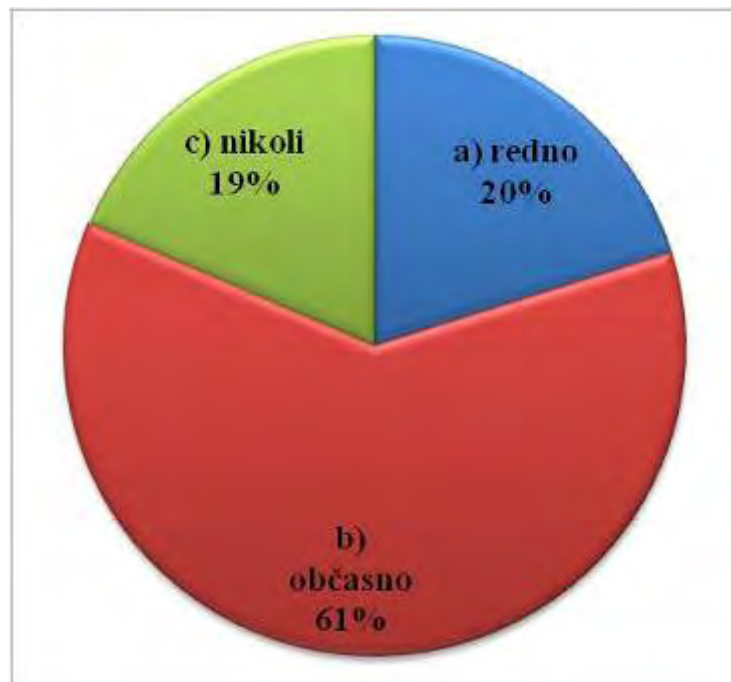
8. Ali predvidevate, da boste prejeli štipendijo tudi v času šolanja?

Dobra tretjina anketirancev je na vprašanje odgovorilo potrdilno, štipendije pa ne pričakuje slaba četrtina anketiranih. Kar 43 % vprašanih na to vprašanje ne zna odgovoriti.

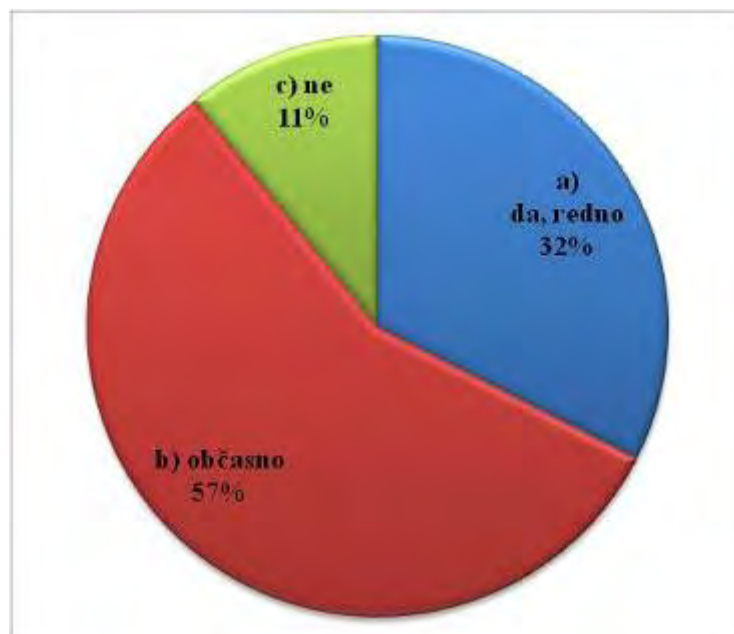

9. Ali opravljate delo preko študentskega servisa?

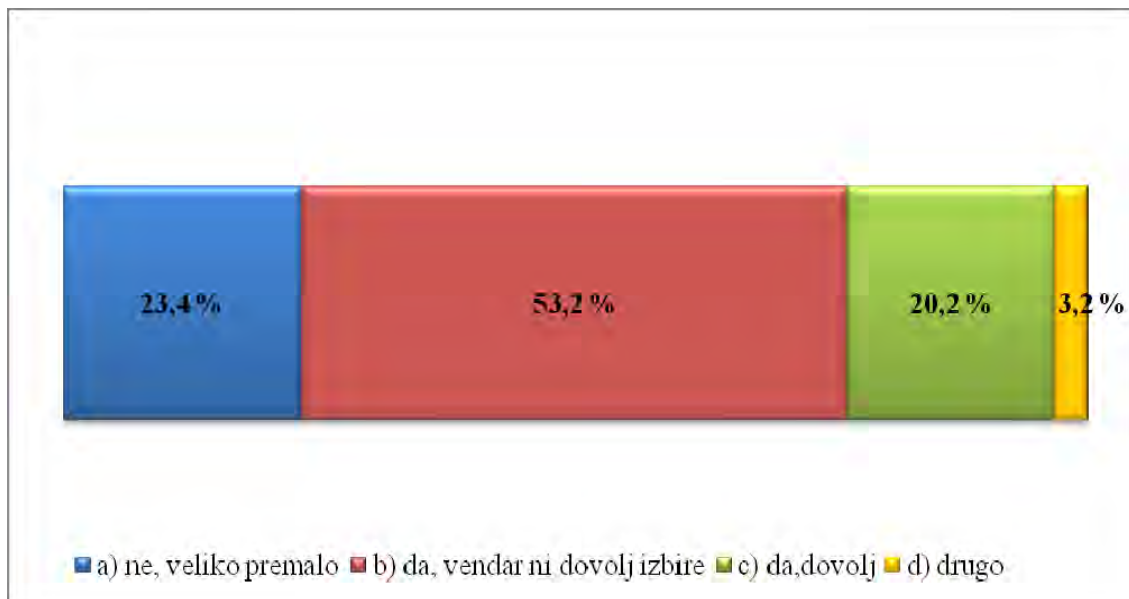
Kar petina anketiranih redno opravlja delo, 61 % pa jih delo poišče občasno. Preostala slaba petina pa si nikoli ne poišče študentskega dela.

10. Ali boste s študentskim delom nadaljevali tudi v času študija?

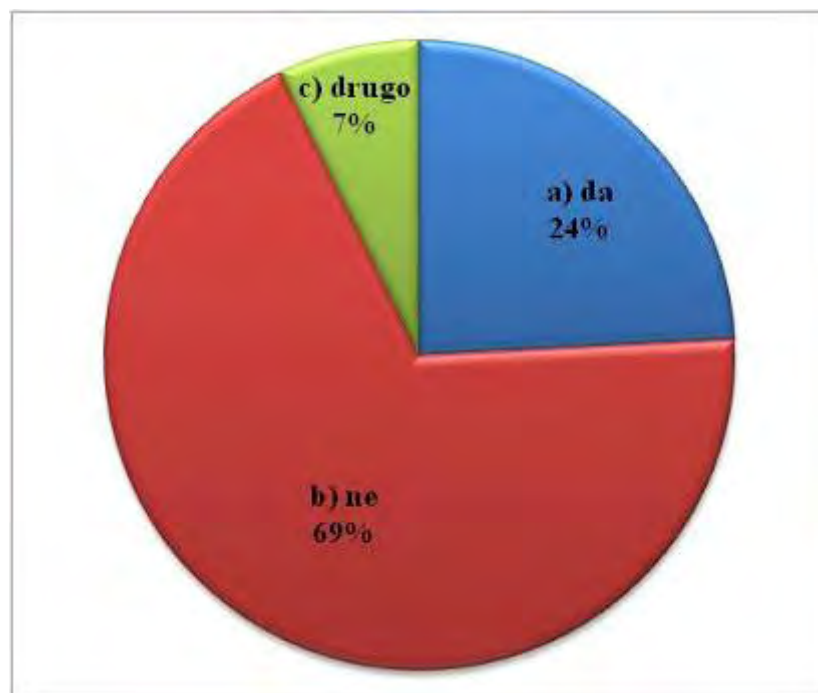
Struktura odgovorov pri tem vprašanju se je nekoliko spremenila glede na predhodno vprašanje. Precej, za 12 odstotnih točk, se je povečal delež tistih, ki bodo med študijem tovrstna dela opravljali redno, na račun znižanja deleža pri občasnem delu in pri odgovoru, da dela ne bodo opravljali.

11. Ali je na razpolago dovolj študentskega dela?

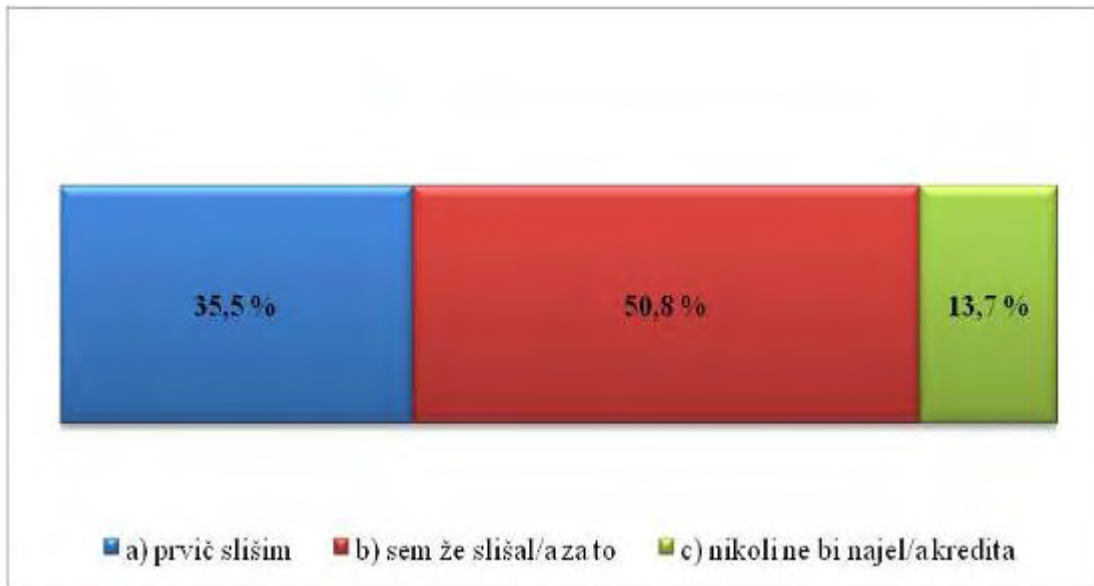
Dela je očitno dovolj, tako je odgovorila večina vprašanih, vendar pa le-ti pogrešajo bolj raznovrstno delo.

12. Ali se vam zdijo urne postavke dovolj visoke?

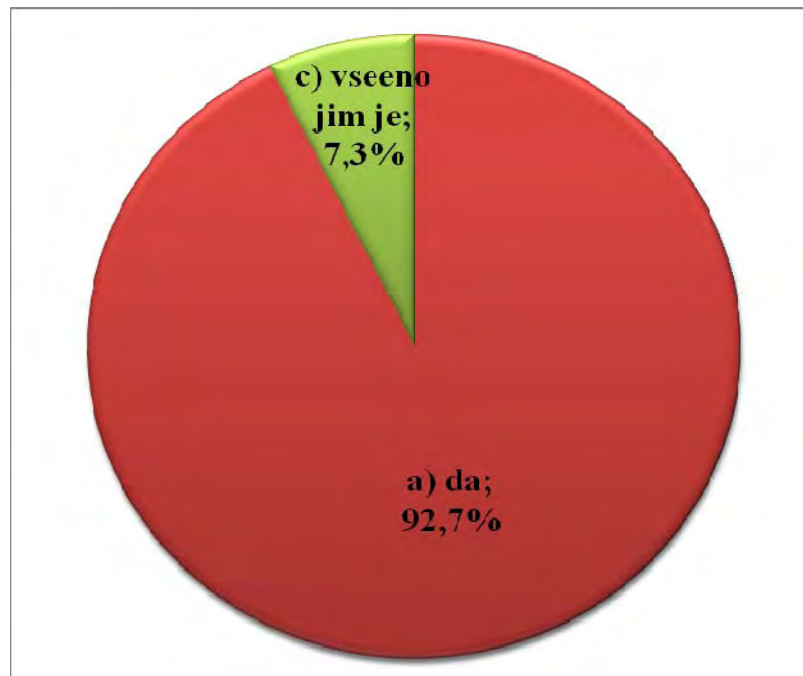
Več kot dvema tretjinama anketiranih se zdijo urne postavke prenizke, slaba četrtnina pa je z višino zadovoljna. Pod odgovori drugo so dijaki navedli, da je urna postavka seveda odvisna predvsem od vrste dela, nekateri pa se niso mogli opredeliti, ker ne delajo.

13. Ali veste, da nekatere banke ponujajo tudi študentske kredite?

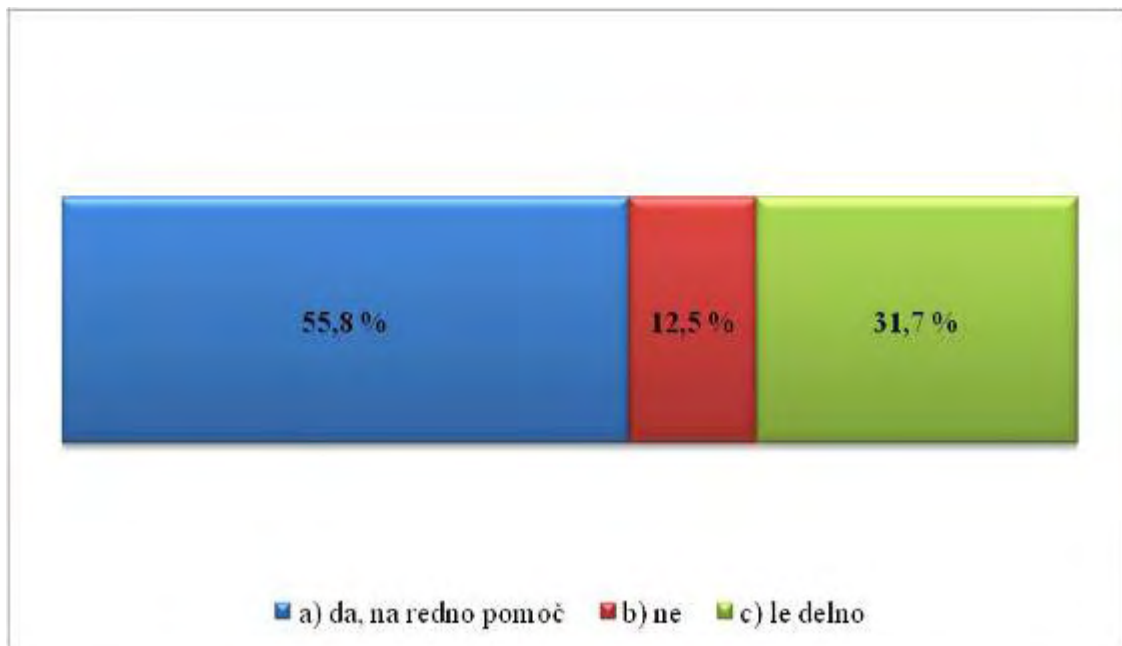
Polovica dijakov je že slišalo za ponudbo študentskih kreditov, 35 % pa jih je za to možnost prvič slišalo. 17 anketiranih pa kredita ne bi nikoli najeli.

14. Ali vas starši podpirajo pri odločitvi za nadaljevanje študija?

Skoraj vsi anketiranci imajo podporo staršev. Le staršem devetih anketirancev je vseeno, ali bodo nadaljevali študij. Prav nihče pa se ni opredelil za odgovor, da ga starši ne podpirajo pri nadaljnjem študiju.

15. Ali pri financiranju študija računate na pomoč staršev?

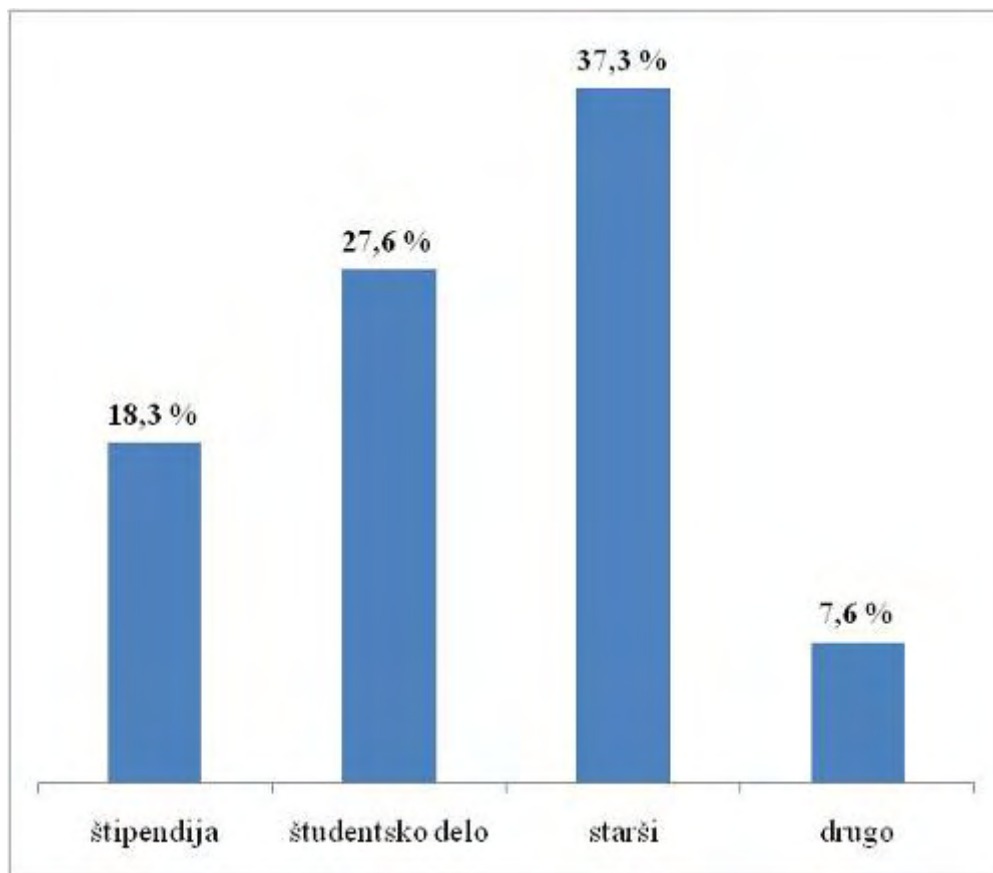

Več kot polovica dijakov računa na redno pomoč staršev, slaba tretjina pa na delno pomoč. Kar 15 anketiranih ali 12,5 % pa na pomoč staršev ne računa in bodo sami poskrbeli za financiranje.

16. Raziskave so pokazale, da so povprečni stroški študenta 500 € oz. 630 €, če živi v najetem stanovanju. Prosim ocenite predvideno strukturo vaših virov finančnih sredstev v času študija?

Pri tem vprašanju sva morali odgovore dobro razčleniti in povzeti glavne ugotovitve. Dijaki so posamično ocenili razmerja med posameznimi glavnimi viri financiranja: starši, štipendija, študentsko delo in drugo.

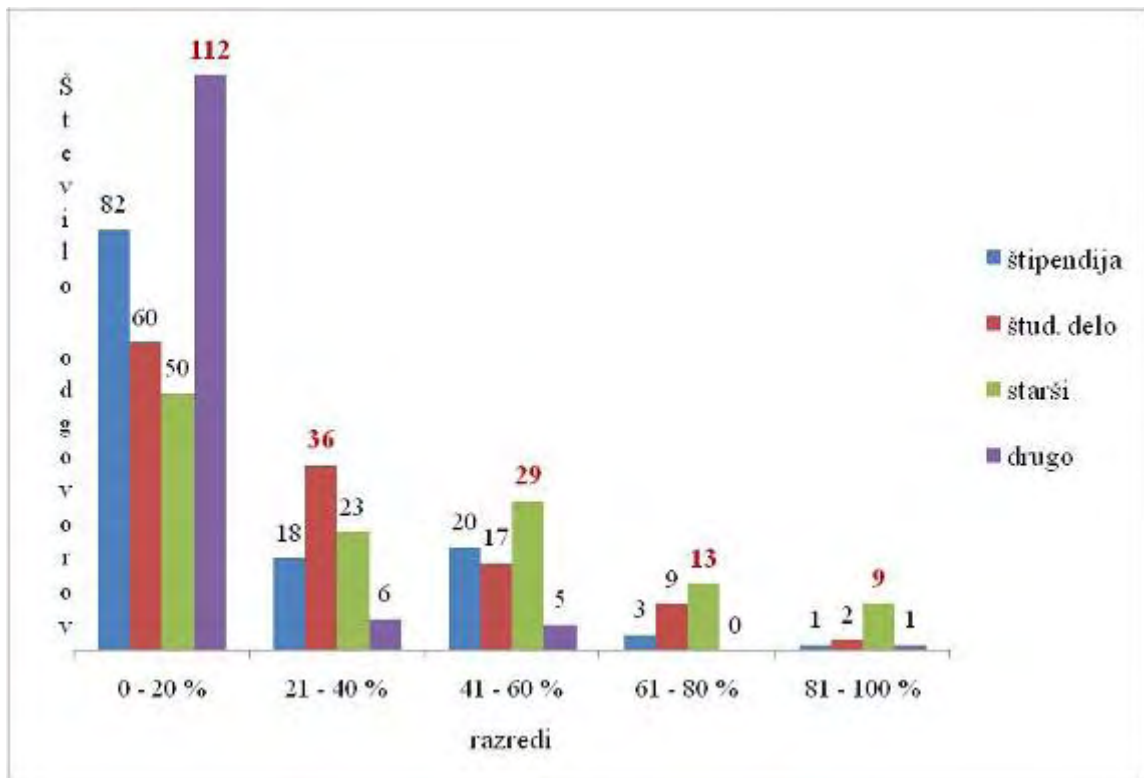
Najprej sva izračunali povprečno vrednost za vsak posamezni vir in pri tem upoštevali vse odgovore, ki so bili navedeni. Če anketiranec pri posameznem viru ni navedel deleža, sva to upoštevali kot vrednost 0 %.

Povprečni anketiranec torej pričakuje, da:

- bodo v njegovi strukturi prihodkov najpomembnejši finančni vir starši s 37,3 %;
- bodo na drugem mestu s 27,6 % prihodki iz naslova opravljanja študentskega dela;
- bo štipendija predstavljala 18,3 % finančnih virov in
- druge oblike financiranja 7,6 % prihodkov.

Da bi ugotovili frekvenčno porazdelitev odgovorov, sva nato še oblikovali razrede v razponu 20 %, kar prikazuje spodnji graf.

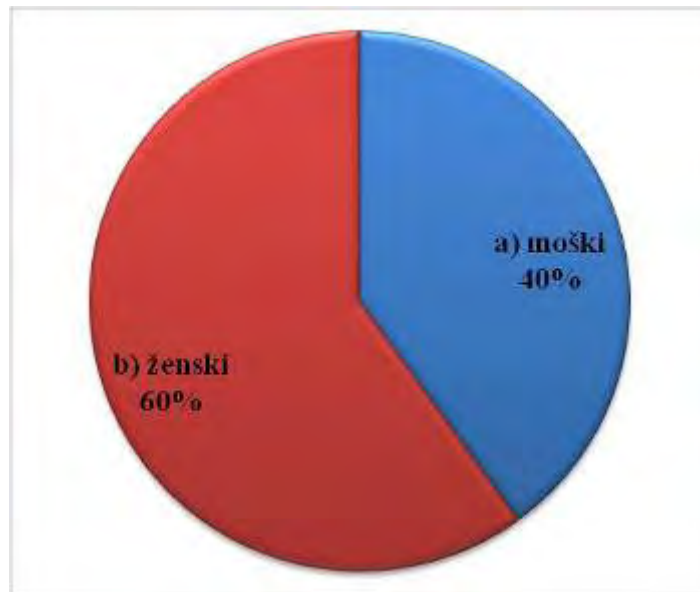

Pri opazovanju rezultatov lahko ugotovimo, da v zgornjih treh razredih, kjer so deleži prihodkov od 41 % do 60 %, od 61 % do 80 % in od 81 % do 100 % po številu odgovorov izstopajo starši, ki so bili kot najpomembnejši vir izkazani tudi pri izračunu povprečja.

V razredu, ki označujejo delež prihodkov od 21 % do 40 %, pa je največ odgovorov pri prihodkih iz opravljanja študentskega dela.

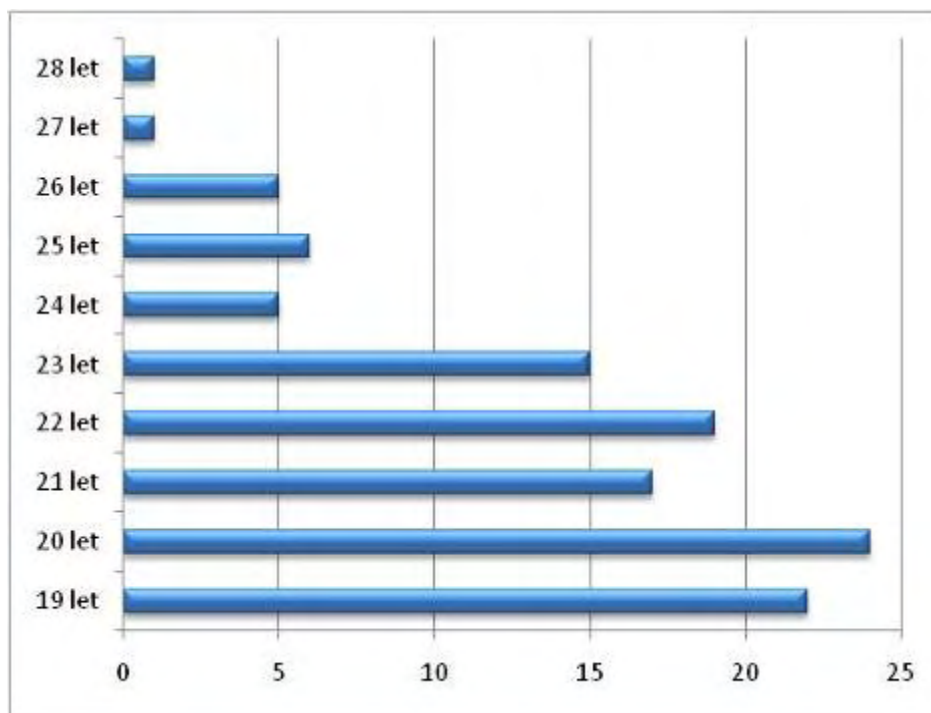
3.3 Analiza rezultatov ankete med študenti v študijskih centrih Ljubljana, Maribor, Koper in Celje

1. Spol

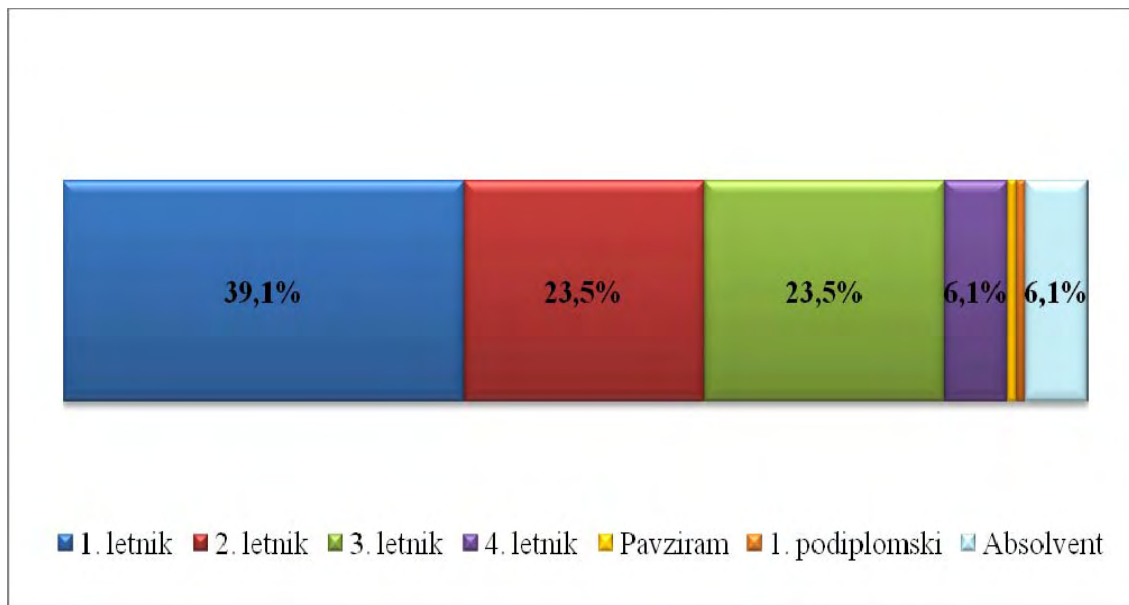
Izpolnjeno anketa nama je vrnilo 115 študentov, od tega 40 % moških in 60 % žensk.

Starost

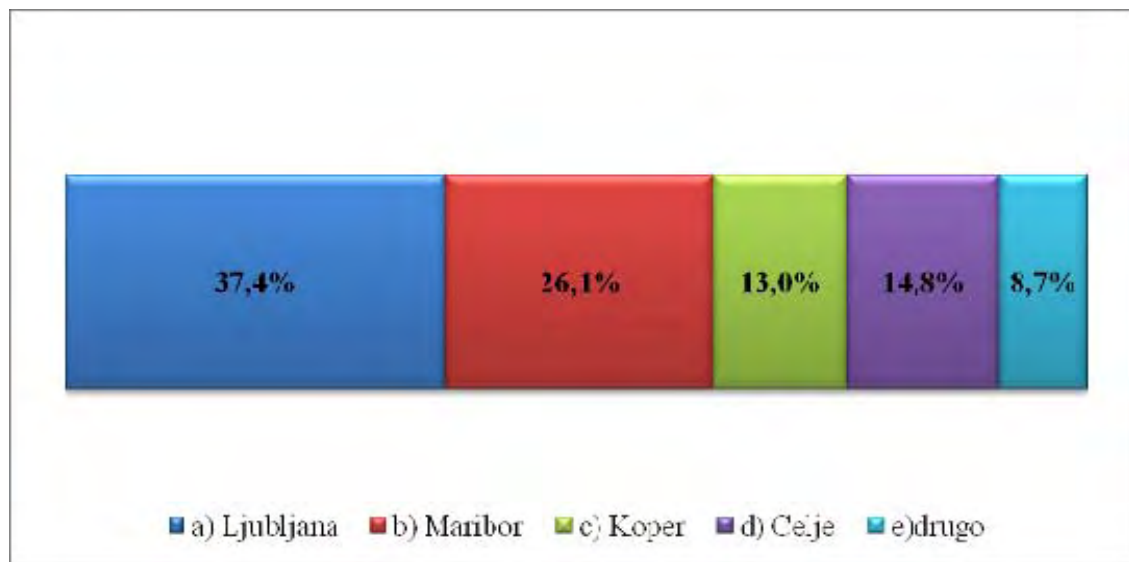
V grafu je prikazana porazdelitev anketiranih glede na starost. Na anketo je odgovarjalo 19 % starih 19 let, 21 % starih 20 let, 15 % starih 21 let, 17 % starih 22 let, 13 % starih 23 let, 4 % starih 24 let, 5 % starih 25 let, 4 % starih 26 let, 1 % starih 27 let in 1 % starih 28 let.

Letnik

Največji delež anketiranih je bilo študentov 1. letnika, enaka deleža so imeli študenti 2. in 3. letnika. Manjša, šest odstotna deleža anketiranih, so bili študenti 4. letnika in absolventov.

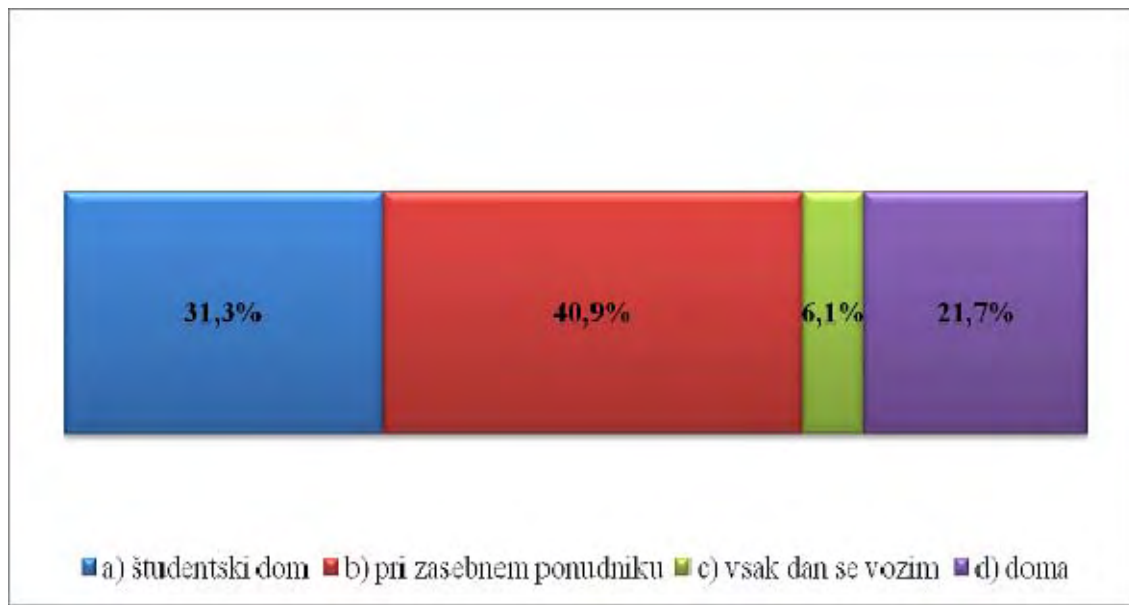
2. V katerem kraju študirate?

Največ anketiranih študira v Ljubljani, sledi dobra četrtina v Mariboru. Pod odgovor drugo so bili vprašani, ki študirajo v Portorožu.

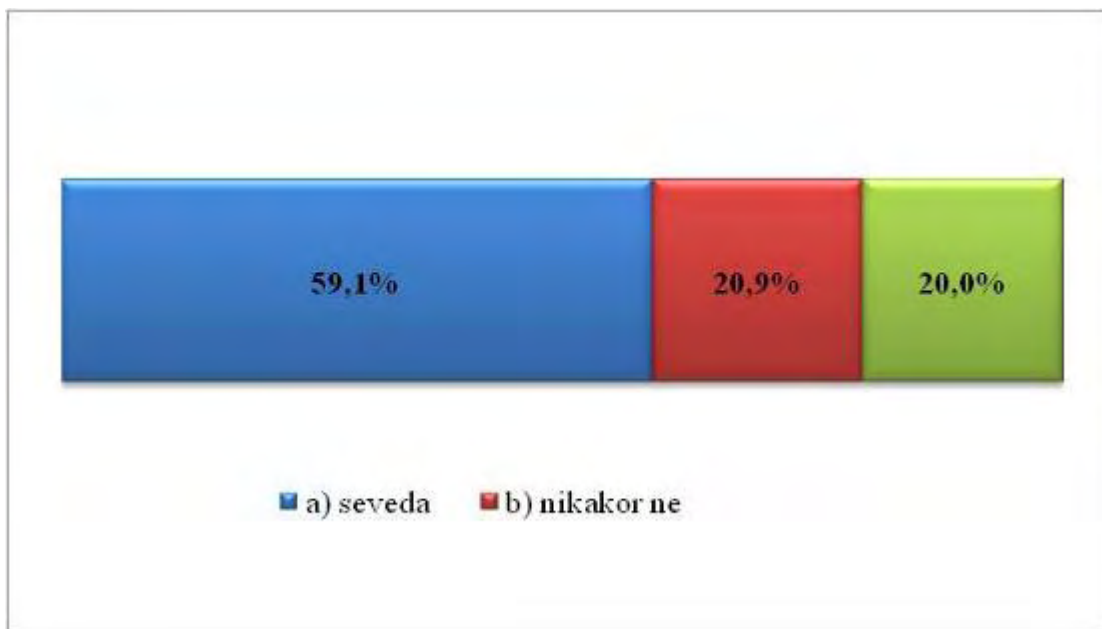

3. Kje prebivate?

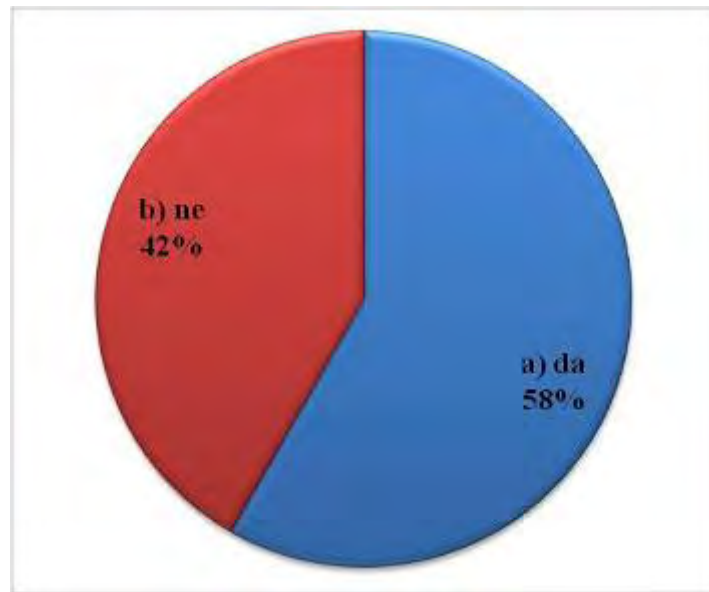
Razmerje med vrstami nastanitve se razlikuje od raziskave Evroštudent. Med anketiranimi je delež nastanitve v študentskem domu skoraj enkrat večji kot v omenjeni raziskavi. Vendar tudi v naši anketi največji delež (41 %) predstavlja nastanitev pri zasebnih ponudnikih. Nekaj več kot petina vprašanih med študijem stanuje doma.

4. Ali se vam zdijo najemnine glede na vaše zmožnosti previsoke?

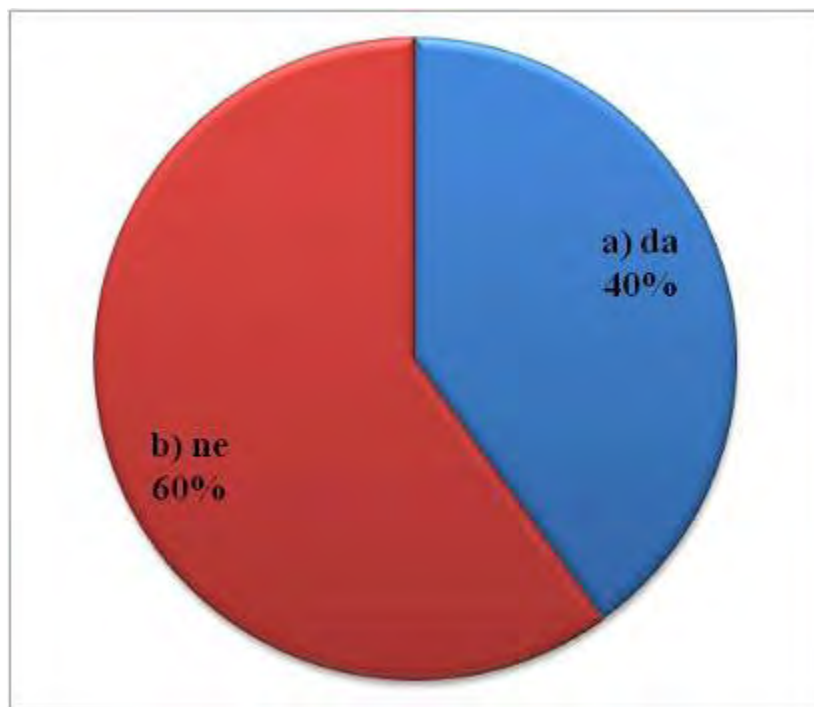
Pri tem vprašanju jih je večina odgovorilo s »seveda«, petini pa se zdijo cene primerne. Da so najemnine previsoke se zdi dobri polovici tistih, ki prebivajo v študentskih domovih in 85 % tistih, ki bivajo pri zasebnih ponudnikih. Pod možnostjo odgovora drugo so navedli: da so cene sorazmerne; nekateri ne poznajo cen, ker ne plačujejo najemnin.

5. Ali imate mesečno dovolj prihodkov, da lahko pokrijete vse stroške? (hrana, prevoz, bivanje...)

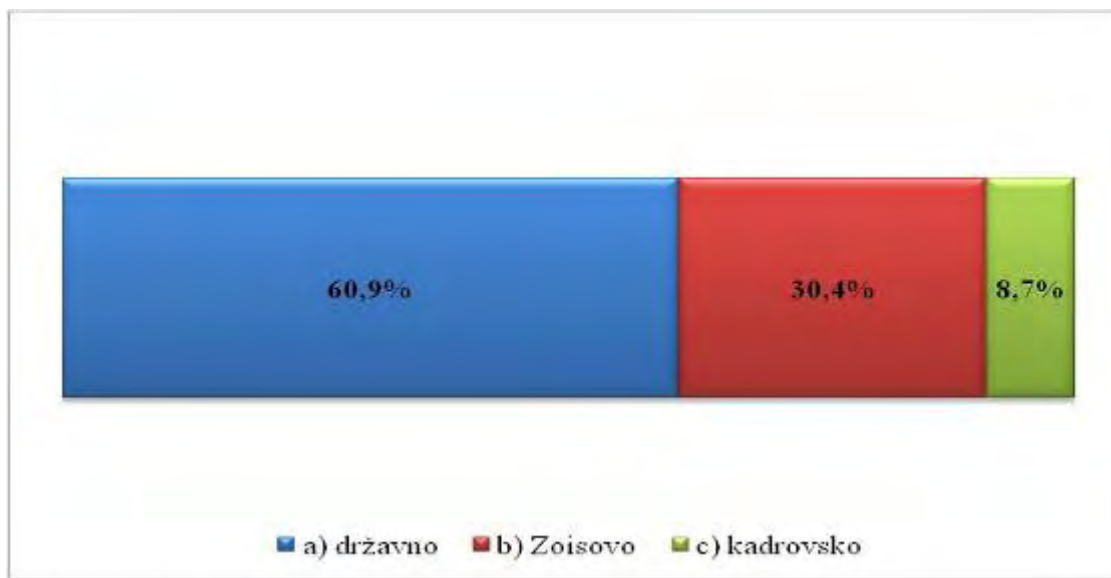
Mogoče nekoliko presenetljivo prevladuje odgovor (58 %) »da«.

6. Ali prejimate štipendijo?

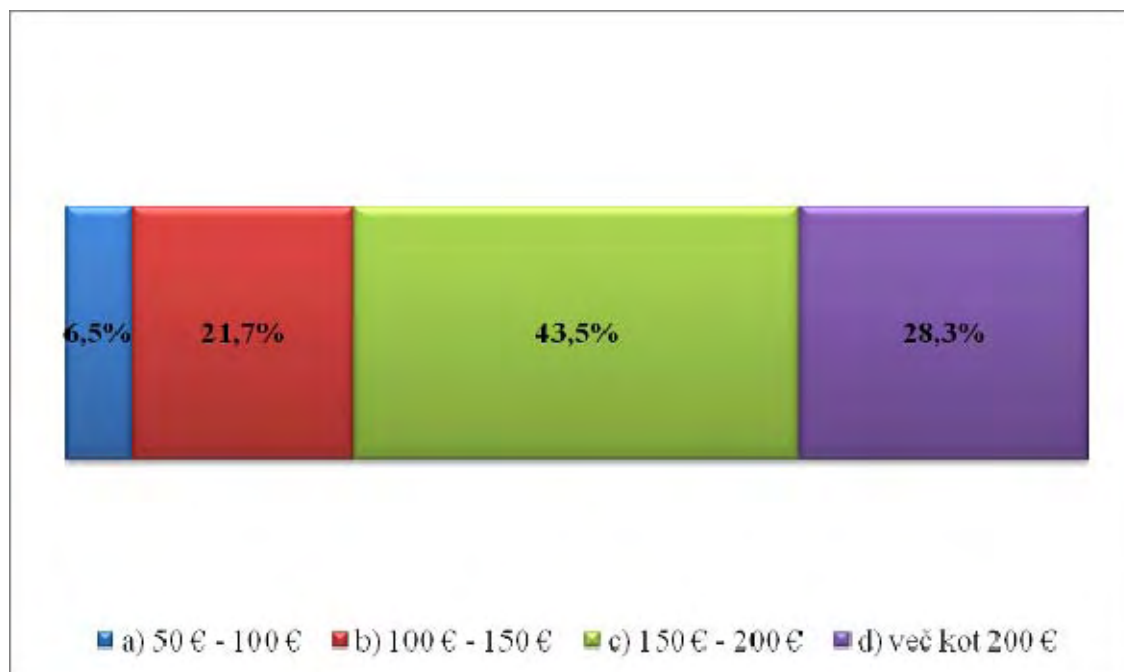
Štipendijo prejema le 40 % vprašanih študentov.

7. Če ste odgovorili z DA, katero?

Od teh 46 anketiranih študentov, ki prejemajo štipendijo, jih ima 28 državno štipendijo. Delež Zoisovih štipendistov je enak skupnemu deležu v Sloveniji (30,4 %). Le slaba desetina vprašanih je uspelo pridobiti kadrovsko štipendijo, ki načeloma lahko pomeni zaposlitev po končanem študiju.

8. Koliko štipendije prejimate?

V letu 2007 je v Sloveniji znašala povprečna štipendija 201 €. Analiza podatkov naše ankete kaže najmočnejši delež štipendije v razponu od 150 € do 200 €. Kar 28,3 % pa mesečno prejeme več kot 200 € štipendije.

Tabela 4: Odvisnost višine štipendije glede na vrsto štipendije

Višina / vrsta štipendije	državna	Zoissova	kadrovska	Skupaj
a) 50 € -100 €	3	0	0	3
b) 100 € - 150 €	8	0	2	10
c) 150 € - 200 €	13	6	1	20
d) več kot 200 €	4	8	1	13
Skupaj	28	14	4	46

Iz razčlenjenih podatkov vidimo, da je v najvišjem razredu največ Zoissovih štipendistov, najnižji razred pa pripada državnim štipendijam.

9. Ali lahko s štipendijo pokrijete nujne stroške študija?

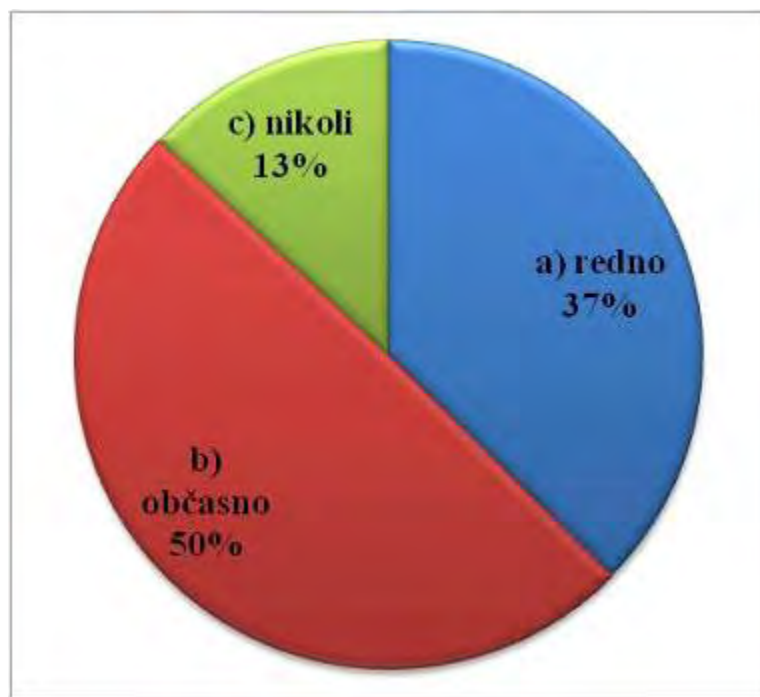
Pri tem vprašanju so deleži razdeljeni skoraj enakomerno. Glede na ugotovljene povprečne stroške študija, okoli 500 €, so tisti anketirani, ki so odgovorili z da, očitno navajeni na skromnejše življenje.

Tabela 5: Zadostnost štipendije glede na višino štipendije

preživetje s štipendijo	50 € -100 €	100 € - 150 €	150 € - 200 €	več kot 200 €	Skupaj
a) da	0	2	8	5	15
b) ne	3	6	6	1	16
c) delno	0	2	6	7	15
Skupaj	3	10	20	13	46

Iz zgornje tabele je razvidno, da se je za odgovor da opredelilo 13 študentov s štipendijami nad 150 €.

10. Ali opravljate delo preko študentskega servisa?

Vidimo, da je delež študentov, ki delo opravljajo redno za pet odstotnih točk višji kot pa v času svojega študija pričakujejo anketirani dijaki zaključnih letnikov. Polovica študentov opravlja študentsko delo občasno in le 13 % vprašanih nikoli ne poišče dela..

Tabela 6: Odvisnost opravljanja študentskega dela od štipendije

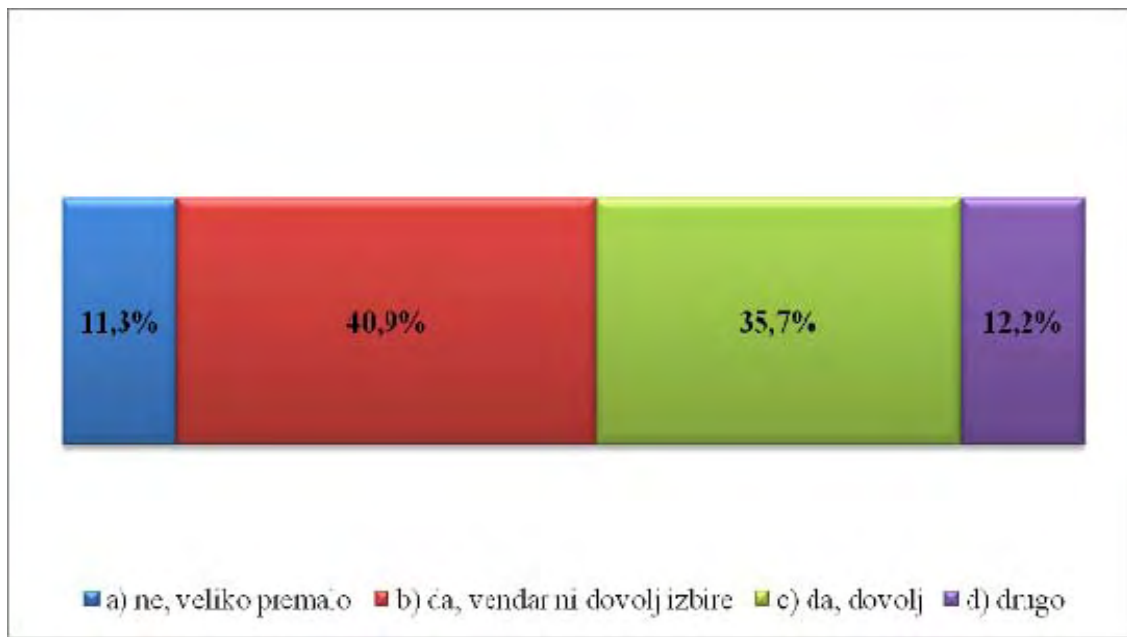
študentsko delo	štipendija	brez štipendije	Skupaj
a) redno	11	32	43
b) občasno	30	27	57
c) nikoli	5	10	15
Skupaj	46	69	115

Iz tabele je razvidno, da kar tri četrtine tistih, ki poleg študija redno opravljajo delo, ne prejema štipendije.

11. Katero delo najpogosteje opravljate?

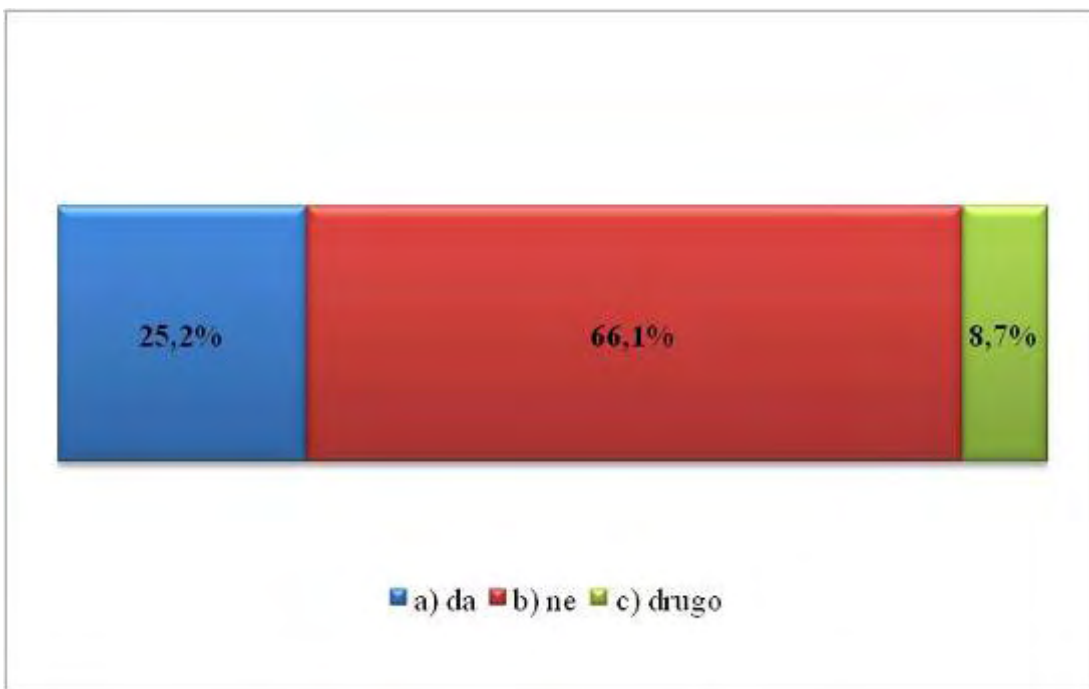
Na to vprašanje je odgovorilo 105 anketiranih. Največ, 22 %, je navedlo delo »prodajalca/prodajalke«, podobni so si deleži za dela »natakarice« (13 %) in »administrativna dela« (11 %). Nad 5 % delež ša so zabeležila dela: hostesa, delo v proizvodnji, razna fizična dela in promocije.

12. Ali je na razpolago dovolj študentskega dela?

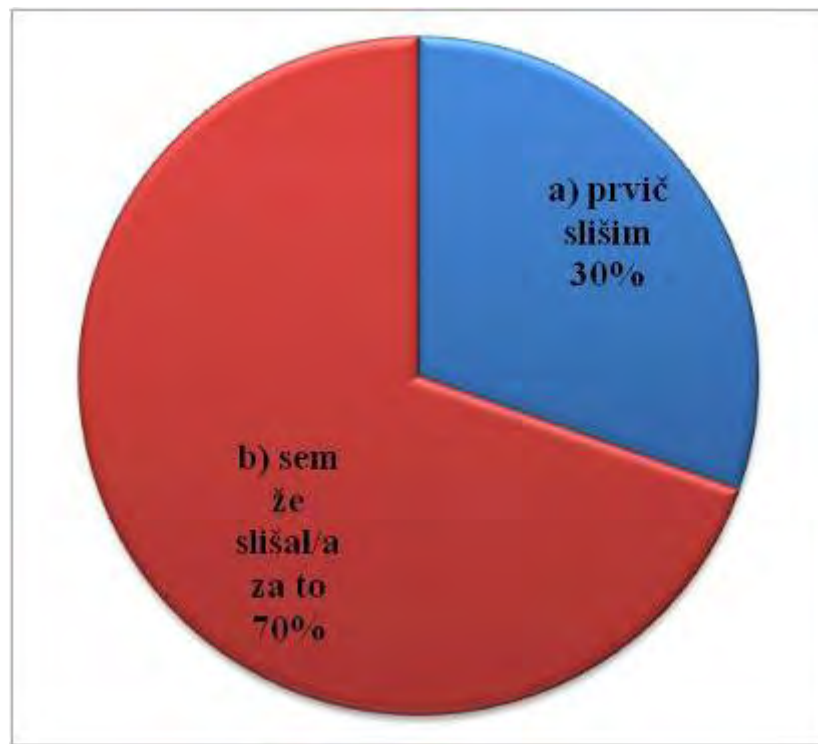
Le dobra desetina vprašanih misli, da je na razpolago premalo študentskega dela. Tudi pri študentih je največji delež dosegel odgovor, da je dela dovolj, vendar ni dovolj izbire. Pod drugo so navedli, da je premalo del za ženske oz. ne vedo.

13. Ali se vam zdijo urne postavke dovolj visoke?

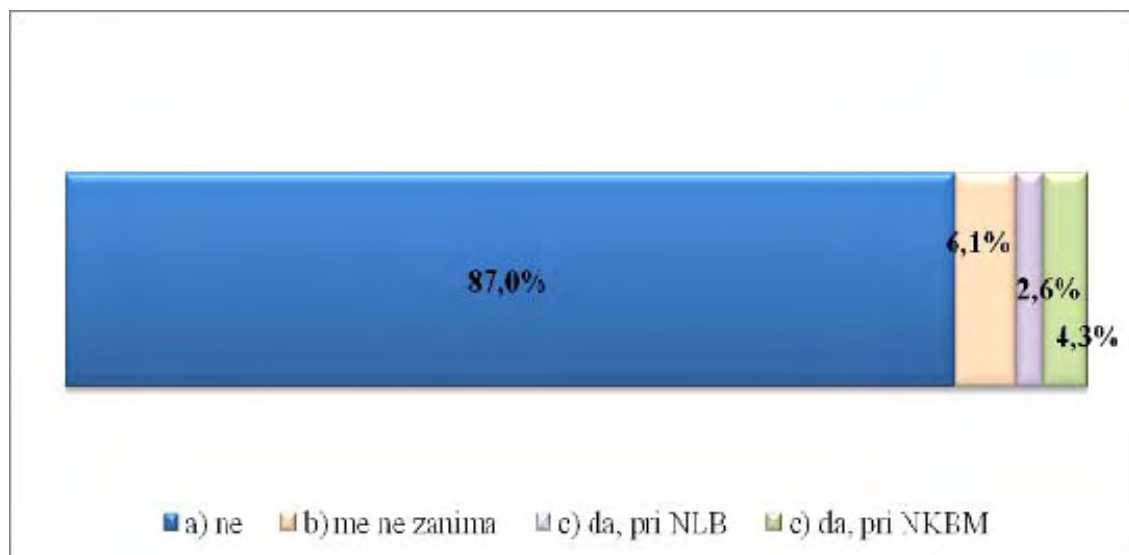
Četrtnina vprašanih je z višino plačila zadovoljna, dve tretjini pa ne. Pod drugo so navedli »ne vem« ali »odvisno«.

14. Ali veste, da nekatere banke ponujajo tudi študentske kredite?

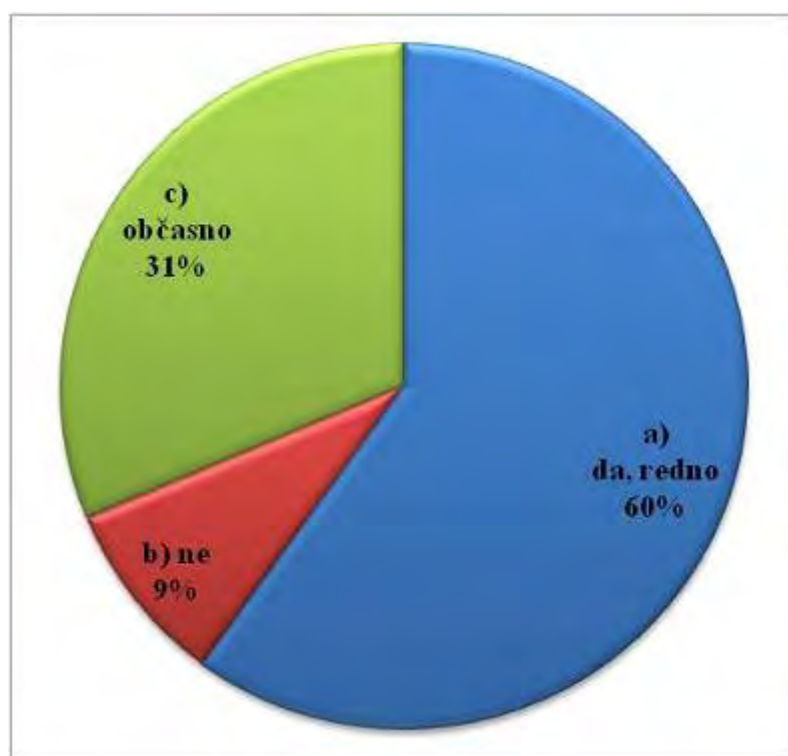
70 % vprašanih je že slišalo in poznajo študentske kredite, 30 % pa ni vedelo, da lahko pridobijo študentski kredit.

15. Ali ste možnosti študentskega kredita že kdaj tudi sami uporabljali?

87 % jih še nikoli ni uporabila možnosti študentskega kredita, trije anketirani so to možnost koristili pri Novi Ljubljanski banki d. d., pet pa jih je kredit najelo pri Novi Kreditni banki Maribor. 6 % vprašanih se ne zanima za študentske kredite. Med osmimi kreditorejmalci trije prejemajo štipendijo, pet pa ne.

16. Ali vam pri financiranju študija pomagajo tudi starši?

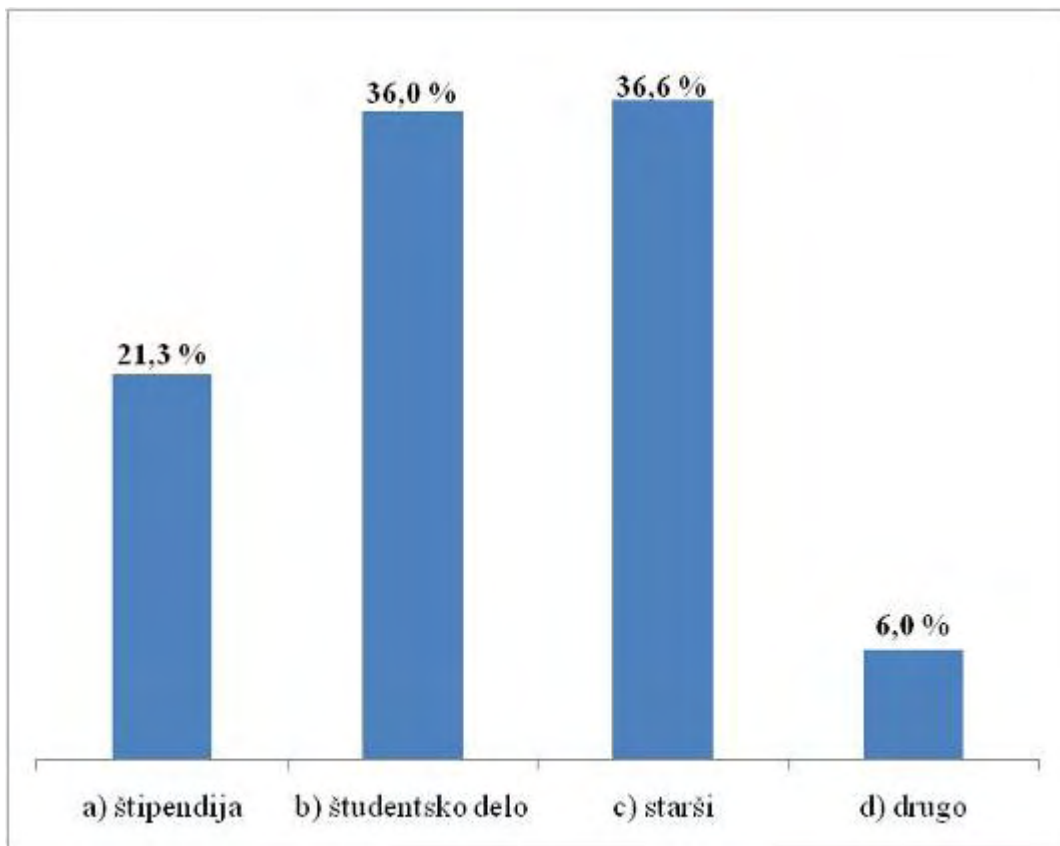
Na vprašanje ali vam pri financiranju izobraževanja pomagajo starši jih je odgovorilo 60 % »da redno«, 31 % »občasno« in 9 % »ne«.

17. Prosim ocenite razmerja med posamičnimi viri finančnih sredstev v času študija.

Pri tem vprašanju so morali študentje posamično oceniti razmerja med posameznimi glavnimi viri financiranja: starši, štipendija, študentsko delo in drugo.

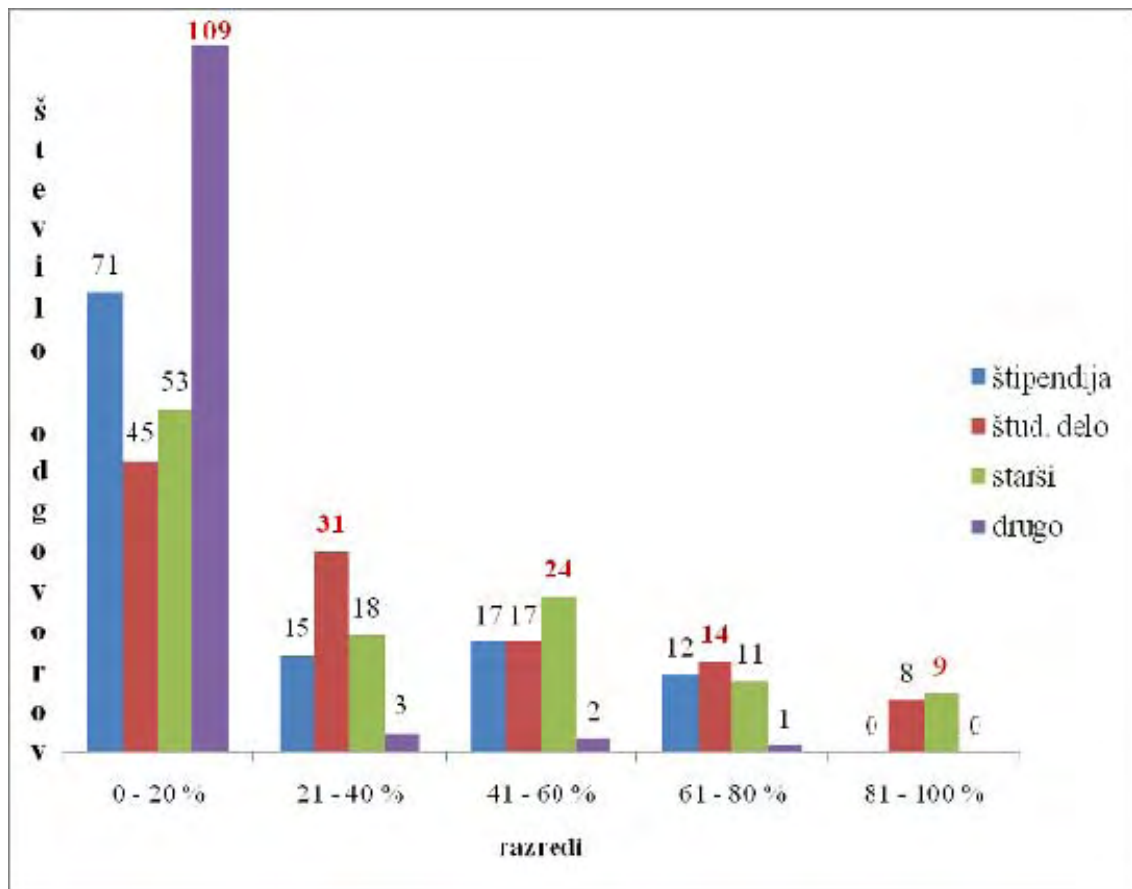
Najprej sva izračunali povprečno vrednost za vsak posamezni vir in pri tem upoštevali vse odgovore, ki so bili navedeni. Če anketiranec pri posameznem viru ni navedel deleža, sva to upoštevali kot vrednost 0 %.

V strukturi prihodkov povprečnega anketiranega študenta, posamični finančni viri predstavljajo:

- na prvem mestu so starši s 36,6 %;
- le malo manjši povprečni delež s 36 % so prihodki iz naslova opravljanja študentskega dela;
- štipendija povprečno pomeni 21,3 % in
- druge oblike financiranja povprečno le 6 % prihodkov.

Da bi ugotovili frekvenčno porazdelitev odgovorov, sva nato še oblikovali razrede v razponu 20 %, kar prikazuje spodnji graf.

Iz grafičnega prikaza je razvidno, da pri starši predstavljajo največje število odgovorov v razredih od 41 % do 60 % in od 81 % do 100 %. Vendar ta vir ni tako izrazito prevladujoč glede na prihodke iz študentskega dela, ki so »zmagali« v razredu od 61 % do 80 %.

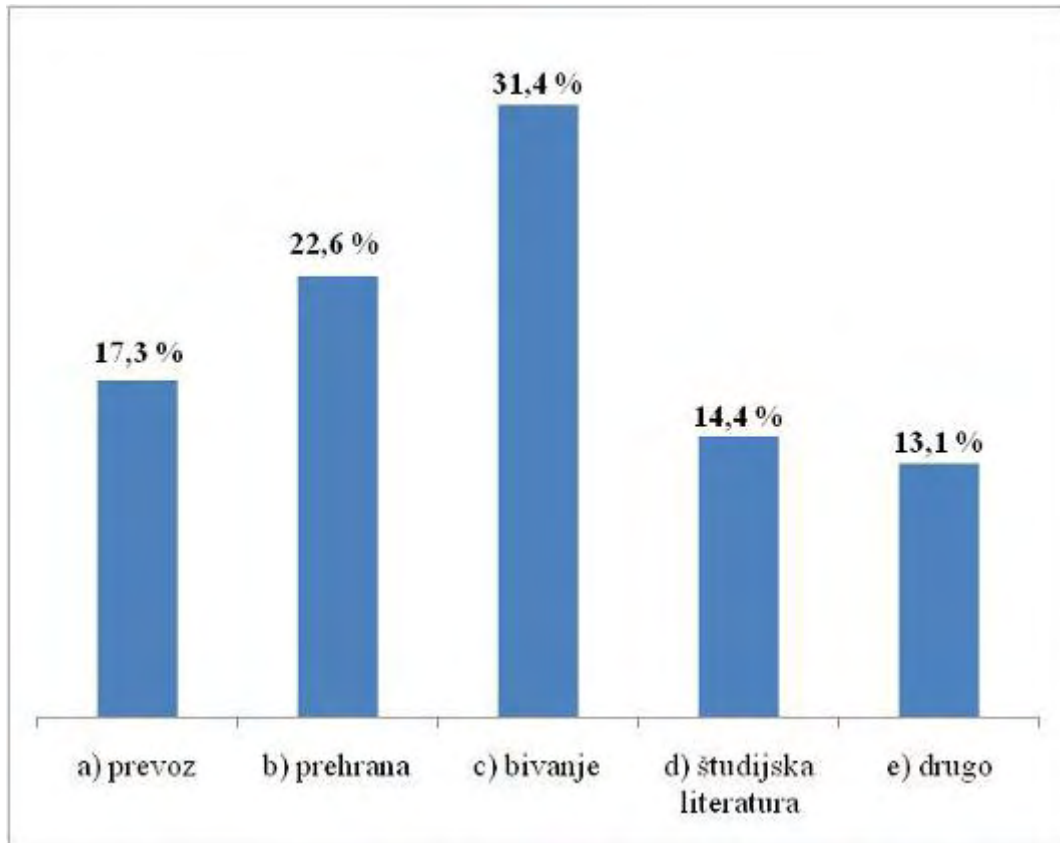
Ker med našimi anketiranimi prevladujejo tisti brez štipendije (60 %), se je štipendija kot odgovor največkrat pojavila v razponu od 0 do 20 %.

V razredu, ki označujejo delež prihodkov od 21 % do 40 %, je največ odgovorov pri prihodkih iz opravljanja študentskega dela.

18. Prosim ocenite razmerja med nujnimi stroški vaše mesečne porabe.

Pri tem vprašanju so morali študentje posamično oceniti, kolikšen delež skupne porabe predstavljajo glavne vrste stroškov: prevoz, prehrana, bivanje, študijska literatura in drugo.

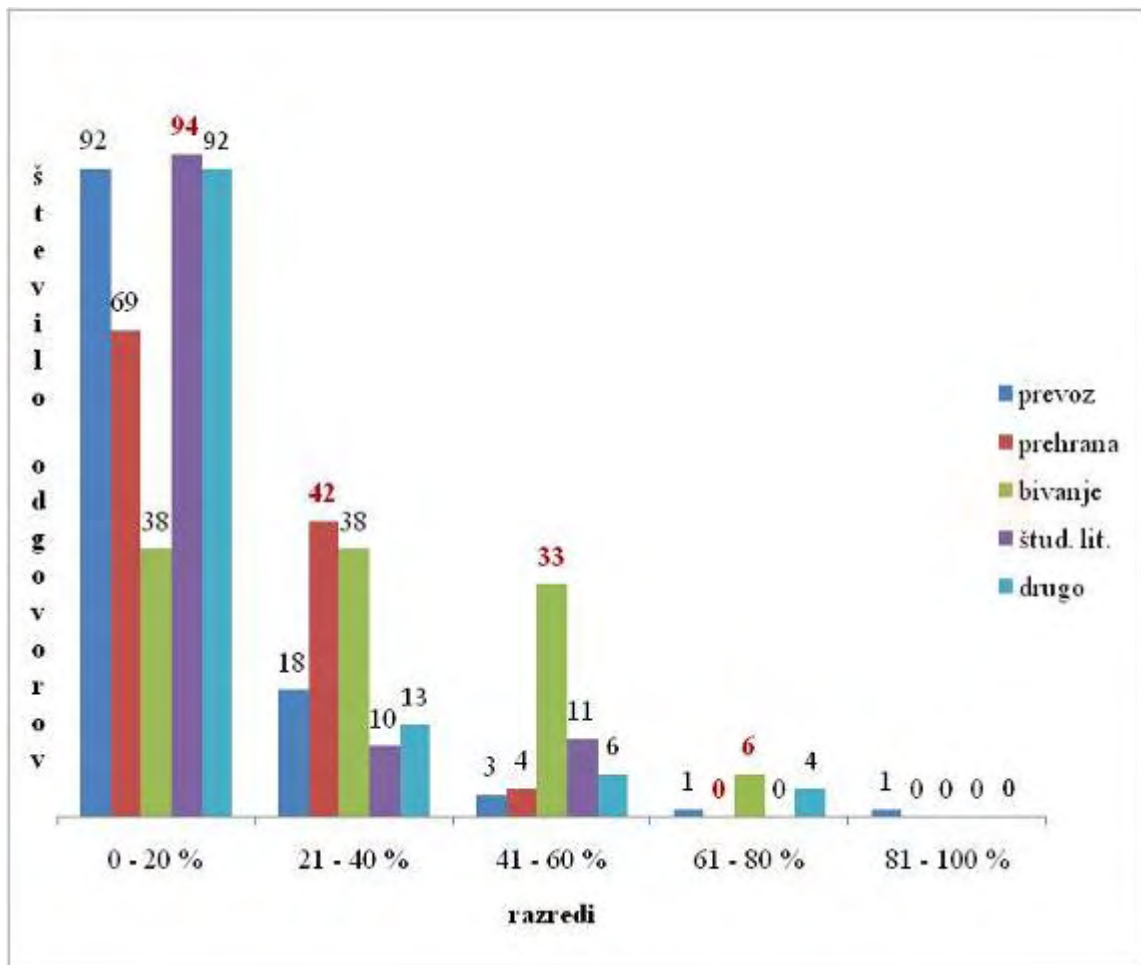
Najprej sva izračunali povprečno vrednost za vsako vrsto stroška in pri tem upoštevali vse odgovore, ki so bili navedeni. Če anketiranelec pri posamezni vrsti stroška ni navedel deleža, sva to upoštevali kot vrednost 0 %.

Za povprečnega študenta iz naše ankete je:

- največji in najpomembnejši strošek povezan z nastanitvijo oz. bivanjem – 31,4 %,
- na drugem mestu so stroški prehrane s 22,6 %,
- sledijo stroški povezani s prevozom (17,3 %) in
- podobna deleža pa so zabeležili izdatki za študijsko literaturo in drugi izdatki.

Tudi pri stroških sva odgovore razporedili v razrede z razponom 20 %, kar prikazuje spodnji graf.

Potrdil se je rezultat izračunanega povprečja, saj je so stroški bivanja prevladujoč odgovor v razredih nad 41 % do 80 %.

V najvišjem razredu imamo samo en odgovor, ki ga je označil študent, ki študira v Ljubljani in se na študij vsak dan vozi in je zato s 100 % označil stroške prevoza.

19. Kaj vam pri organizaciji študentskega življenja predstavlja največji problem?

Anketiranci so navedli skupaj 87 odgovorov, ki sva jih po tematiki problemov razvrstili v skupne prikazane v spodnji tabeli.

Tabela 7: Problemi anketiranih študentov

problemi	število	%
visoki stroški	27	31,0
stanovanje	5	5,7
študij	6	6,9
načrtovanje časa	14	16,1
prehrana	4	4,6
študentsko delo	15	17,2
draga študijska literatura	5	5,7
premalo državne podpore	4	4,6
prevoz	7	8,0
skupaj	87	100,0

Skoraj tretjina odgovorov je kot osnovni problem predstavila visoke stroške. Problematika študentskega dela je bila opredeljena predvsem kot težava uskladitve delovnega časa in časa za obiskovanje predavanj ter študij. Ker smo iz ankete ugotovili, da kar 37 % anketiranih študentko delo opravlja redno, je pomembnost tega problem razumljiva. Tretji najpomembnejši problem, načrtovanje časa, je povezan z usklajevanjem dela in študija, neprimernih urnikov, usklajevanja različnih obveznosti ipd.

3.4 Overovitev hipotez

H 1: Večina anketiranih dijakov se je že odločila o nadaljevanju študija.

Hipoteza ni bila potrjena. V času izvedbe ankete, v mesecu decembru 2008, je le 41,1 % anketiranih dijakov že sprejelo odločitev o nadaljevanju študija. Ostali se še niso odločili ali pa o tem še niso razmišljali.

H 2: Anketirani dijaki pričakujejo, da bodo med svojim študijem večinoma stanovali v študentskih domovih.

Hipoteza ni bila potrjena. V času izvedbe ankete, v mesecu decembru 2008, je le 17,1 % dijakov pričakovalo, da bodo med študijem nastanjeni v študentskih domovih. Največji delež jih predvideva, da se bodo na predavanja vsak dan vozili.

H 3: Večina vprašanih dijakov med študijem pričakuje redno podporo svojih staršev.

Hipoteza *je bila potrjena*. V anketi je kar 55,8 % anketirancev potrdilo, da pričakujejo redno pomoč staršev pri financiranju.

H 4: Največ anketiranih študentov stanuje v študentskih domovih.

Hipoteza ni bila potrjena. Med anketiranimi študenti tretjina biva v študentskem domu. Največ (41 %) jih stanuje pri zasebnih ponudnikih, ostali pa se vsak dan vozijo ali bivajo doma.

H 5: Najemnine so glede na finančne zmožnosti študenta previsoke.

Hipoteza *je bila potrjena*. V času izvedbe ankete je kar 59,1 % vprašanih študentov potrdilo, da so najemnine, glede na njihove zmožnosti, previsoke.

H 6: Največ anketiranih dijakov in študentov prejema državno štipendijo.

Hipoteza *je bila potrjena*. Med dijaki in študenti, ki prejemajo štipendijo, ima državno štipendijo 76,7 % anketiranih dijakov in 60,9 % anketiranih študentov. Ostali prejemajo Zoisovo ali kadrovske štipendije.

H 7: Večina vprašanih dijakov opravlja delo preko študentskega servisa le občasno.

Hipoteza *je bila potrjena*. V času izvedbe ankete, v mesecu decembru 2008, je kar 61 % anketiranih dijakov opravljalo delo preko študentskega servisa le občasno.

H 8: Večina anketiranih študentov poleg študija redno opravlja študentsko delo.

Hipoteza ni bila potrjena. Da redno opravljajo delo preko študentskega servisa, se je opredelilo 37 % anketiranih študentov. Največji delež, polovica anketirancev, delo opravlja občasno.

H 9: Večina anketiranih študentov s štipendijo ne more pokriti najnujnejših stroškov.

Hipoteza *je bila potrjena*, vendar je bila razlika med odgovoroma majhna: 34,8 % anketiranih študentov s štipendijo ne zmore pokriti nujnih stroškov študija. Odgovora »da« in »delno« pa sta zabeležila le 2,2 odstotni točki nižji delež.

H 10: Manj kot tretjina vprašanih študentov je že kdaj uporabila možnost študentskega kredita.

Hipoteza *je bila potrjena*, saj je možnost najema kredita izkoristilo le 8 študentov ali 7 % vseh anketiranih.

4 ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi sva raziskovali osnovne pogoje študentskega življenja: nastanitev, študentsko delo, štipendiranje in študentske kredite.

Najino delo je končano in prišli sva do mnogo ugotovitev, ki bodo tudi nama, bodočima študentkama, nedvomno v veliko pomoč. V nalogi sva dosegli zastavljene cilje.

V teoretičnem delu sva pregledali ugotovitve raziskave Evroštudent SI 2007 in spoznavali pogoje in načine nastanitve, pridobivanja štipendij, opravljanja študentskega dela in možnosti najetja študentskega kredita. To znanje sva uporabili pri sestavi in razlagi rešenih anket. V empiričnem delu sva izvedli dve anketi.

Prvi vprašalnik sva razdelili med 124 dijakov zaključnih letnikov Poslovno-komercialne šole Celje. V njej sva raziskovali, kako se še današnji dijaki odločajo o nadaljevanju študija in predstavah o financiranju le tega.

Drugo anketo pa je izpolnilo 115 študentov različnih letnikov v štirih študijskih centrih. Vprašanja so se nanašala na pogoje financiranja in oceno glavnih stroškov študija.

Bivanje študentov

Rezultati raziskave Evroštudent SI 2007 so pokazali, da je skoraj polovica anketiranih študentov prebivala bodisi doma ali pri sorodnikih, 35 % jih je živelo v lastnem gospodinjstvu in 16 % v študentskih domovih.

Ker namerava največji delež anketiranih dijakov (27,5 %) študij nadaljevati v Celju, je največji tudi delež dijakov (29,1 %), ki bodo stanovali doma in se vsak dan vozili na študij. Zanimivo je delež dijakov, ki želijo stanovati v domu (17,1 %), podoben deležu študentov, ki prebivajo v študentskih domovih v Sloveniji (16,8 %). Četrtnina vprašanih o tem še ni razmišljala.

Razmerje med vrstami nastanitve med vprašanimi študenti se razlikuje od raziskave Evroštudent, saj je delež anketiranih, ki bivajo v študentskih domovih, skoraj enkrat večji kot v omenjeni raziskavi (31,3 %). Vendar pa tudi v naši anketi največji delež (41 %) predstavlja nastanitev pri zasebnih ponudnikih. Nekaj več kot petina vprašanih med študijem stanuje doma.

Študentsko delo

Študentsko delo lahko opravlja vsak, ki ima status študenta ali dijaka in ni zaposlen ali vpisan v evidenco brezposelnih oseb na Zavodu za zaposlovanje. Delo lahko opravljamo preko pooblaščenih organizacij, kot so študentski servisi, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in agencije za delo.

Od vprašanih dijakov jih že sedaj petina redno opravlja študentsko delo redno, občasno pa 60 % vprašanih. Delež študentov, ki delo preko študentskih servisov opravljajo redno (37,4 %), je za pet odstotnih točk višji kot pa v času svojega študija to nameravajo anketirani dijaki zaključnih letnikov. Polovica študentov opravlja študentsko delo občasno in le 13 % vprašanih nikoli ne poišče dela. Kar tri četrtine tistih vprašanih študentov, ki poleg študija redno opravljajo delo, ne prejema štipendije.

Študentski krediti

Banke ponujajo študentske kredite študentom in dijakom, ki so dopolnili 18 let. Pogoji za pridobitev, višina odobrenega posojila, doba in obrestne mere se razlikujejo med bankami, zato moramo biti ob najetju kredita previdni in upoštevati vse stroške. Kreditorejmalci kredit odplačujejo v mesečnih obrokih. Kredit mora biti zavarovan s poroštvom vsaj enega kreditno sposobnega poroka.

O možnostih najetja študentskega kredita je bila seznanjena polovica anketiranih dijakov in 70 % anketiranih študentov. 87 % študentov še nikoli ni uporabila možnosti študentskega kredita, trije anketirani so najeli kredit pri Novi Ljubljanski banki d. d. in pet pri Novi Kreditni banki Maribor.

Štipendiranje v Sloveniji

V Sloveniji poznamo več vrst možnosti štipendiranja: kadrovske štipendije, Zoisove štipendije, državne štipendije in druge štipendije (Fundacija Leona Štuklja, Štipendije Fundacija Ana in Pismo srca). Vsak sistem zahteva izpolnjevanje specifičnih pogojev, razlike so tudi v višini in času zagotavljanja štipendije.

V letu 2007 je štipendijo prejelo 24606 štipendistov. Povprečna štipendija je znašala 201 €. Polovica štipendij je bilo iz naslova socialnih prejemkov, s katerimi država zagotavlja možnost izobraževanja tudi otrokom iz družin z nižjimi dohodki. Zaskrbljujoče nizek je delež kadrovske štipendije (slaba petina), ki naj bi odražala potrebe trga dela.

Štipendijo prejema 48,4 % vseh anketiranih dijakov in 40 % vseh anketiranih študentov. Od tega jih največ prejema državne štipendije (tri četrtine pri dijakih in 61 % pri študentih). Kadrovske štipendije je pridobilo petina dijakov in le 8,7 % študentov.

Struktura finančnih virov

Dijake in študente sva v anketi prosili, naj poskušajo oceniti razmerje med posameznimi finančnimi viri. Dijaki so tako ocenili svoja pričakovanja, študenti pa dejansko razmerje.

finančni vir	Povprečni anketiranec	
	dijak	študent
starši	37,3 %	36,6 %
študentsko delo	27,6 %	36,0 %
štipendija	18,3 %	21,3 %
druge oblike financiranja	7,6 %	6,0 %

Tako pri dijakih kot pri študentih je vrstni red pomembnosti finančnih virov enak. Starši so najpomembnejši vir za redno ali občasno financiranje študija. Skrbi pa dejstvo, da so kot drugi najpomembnejši vir postavili študentsko delo. Pojavljajo se namreč problemi pri uskladitvi delovnega časa in časa za študij.

5 VIRI IN LITERATURA

Elektronski viri

<http://www.avantis.si/evrostudent/rezultati-2007/media/evrostudent.si.2007.pdf>

[Citirano: 20. 11. 2008]

http://193.2.241.97/index.php?option=com_content&task=view&id=5&Itemid=29

[Citirano: 20. 11. 2008]

Študentski domovi:

<http://www.sd.upr.si/html/index.html> [Citirano: 23. 11. 2008]

<http://www.studentarija.net/portal/novica-ogled/388/Nov-tudentski-dom-v-Nov-Gorici>

[Citirano: 23. 11. 2008]

http://stanovalci.net/index.php?option=com_wrapper&Itemid=147 [Citirano: 23. 11. 2008]

http://studentski-domovi.slomskov-zavod.si/web_page/ [Citirano: 23. 11. 2008]

<http://www.ddcelje.si/> [Citirano: 23. 11. 2008]

<http://www.dsd-kranj.si/?T=00200009> [Citirano: 23. 11. 2008]

http://www.svetovalnica.com/index.php?option=com_content&task=view&id=44&Itemid=123 [Citirano: 23. 11. 2008]

Študentski krediti:

<http://www.nlb.si/nlb-studentski-kredit> [Citirano: 5. 2. 2009]

<http://www.abanka.si/sys/cmspage.aspx?MapaId=110> [Citirano: 5. 2. 2009]

<http://www.skb.si/preb/studentski-kredit.html> [Citirano: 5. 2. 2009]

<http://www.banka-koper.si/BIN/product.seam.jsessionid=FF30118F767CB3FB7AD075698A13DB4F.bina1?id=C47BD6E6-8DD4-E906-394D-00719435F47C&cid=6> [Citirano: 5. 2. 2009]

<http://www.nkbm.si/product.aspx?docid=546> [Citirano: 8. 2. 2009]

http://www.dbs.si/prebivalstvo/kredit/studij_v_tujini.asp?MapaID=120 [Citirano: 9. 2. 2008]

Štipendiranje:

http://www.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/09_izobrazevanje/10_drugi_podatki/02_09543_stipendisti/02_09543_stipendisti.asp [Citirano: 10. 12. 2008]

<http://www.rra-celje.si/files/obr%201%20-%20%20Javni%20razpis%20%C5%A1tipendij%20Savinjske%20regije%202008-2009%20%20%20%20%202023%209%202008.pdf> [Citirano: 10. 12. 2008]

http://www.sklad-kadri.si/kadrovske/?k=iskanje&upravna_enota=&naziv_izobrazbe=&raven_izobrazevanja [Citirano: 10. 12. 2008]

<http://www.rra-celje.si/files/obr%201%20-%20%20Javni%20razpis%20%C5%A1tipendij%20Savinjske%20regije%202008-2009%20%20%20%20%202023%209%202008.pdf> [Citirano: 10. 12. 2008]

<http://www.sklad-kadri.si/> [Citirano: 10. 12. 2008]

http://www.fundacija-ana.si/fundacija_ana/kako_do_stipendije/ [Citirano: 15. 12. 2008]

<http://www.rotary-maribor.si/podrocje.aspx?id=10> [Citirano: 15. 12. 2008]

<http://www.pismosrca.si/index.php> [Citirano: 15. 12. 2008]

<http://www.mvzt.gov.si/index.php?id=470> [Citirano: 15. 12. 2008]

6 PRILOGE

Priloga 1: Vprašalnik za dijake

Sva dijakinji 4. letnika Poslovno-komercialne šole v Celju in izdelujeva raziskovalno nalogo o pogojih za študij. Potrebujeva vašo pomoč, zato vas prosiva, da rešite to kratko anketo.

1. Letnik

- a) 4. letnik
- b) 2. letnik PTI

Spol:

- a) moški
- b) ženski

2. Ali ste se že odločili o svojem nadaljnjem študiju?

- a) da
- b) ne, še ne vem
- c) še ne razmišljam o tem
- d) ne bom nadaljeval/a študija

3. V katerem kraju boste nadaljevali študij?

- a) Ljubljana
- b) Maribor
- c) Koper
- d) Celje
- e) drugo _____
- f) ne vem

4. Če boste študirali izven kraja bivanja, kje boste bivali?

- a) študentski dom
- b) pri zasebnem ponudniku
- c) vsak dan se bom vozil/a
- d) drugo _____
- e) o tem še nisem razmišljal/a

5. Ali prejemate štipendijo?

- a) da
- b) ne

6. Če ste odgovorili z DA, katero?

- a) državno
- b) Zoisovo
- c) kadrovske

7. Koliko štipendije prejemate?

- a) 50 € - 100 €
- b) 100 € - 150 €
- c) 150 € - 200 €
- d) več kot 200 €

8. Ali predvidevate, da boste prejemali štipendijo tudi v času študija?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

9. Ali opravljate delo preko študentskega servisa?

- a) redno
- b) občasno
- c) nikoli

10. Ali boste s študentskim delom nadaljevali tudi v času študija?

- a) da, redno
- b) občasno
- c) ne

11. Ali je na razpolago dovolj študentskega dela?

- d) ne, veliko premalo
- e) da, vendar ni dovolj izbire
- f) da, dovolj
- g) drugo _____

12. Ali se vam zdijo urne postavke dovolj visoke?

- a) da
- b) ne
- c) drugo _____

13. Ali veste, da nekatere banke ponujajo tudi študentske kredite?

- a) prvič slišim
- b) sem že slišal/a za to
- c) nikoli ne bi najel/a kredita

14. Ali vas starši podpirajo pri odločitvi za nadaljevanje študija?

- a) da
- b) ne, me ne podpirajo
- c) vseeno jim je

15. Ali pri financiranju študija računate na pomoč staršev?

- a) da, na redno pomoč
- b) ne
- c) le delno

16. Raziskave so pokazale, da so povprečni stroški študenta 500 € oz. 630 €, če živi v najetem stanovanju. Prosim ocenite predvideno strukturo vaših virov finančnih sredstev v času študija? (npr. štipendija 50 % : delo 30 % : starši 20 %)

štipendija	študentsko delo	starši	drugo
%	%	%	%

HVALA ZA SODELOVANJE!

Metka Rojnik, Tadeja Romih, 4. a

Priloga 2: Vprašalnik za študente

Sva dijakinji 4. letnika Poslovno-komercialne šole v Celju in izdelujeva raziskovalno nalogo o pogojih za študij. Potrebujeva vašo pomoč, zato vas prosiva, da rešite to kratko anketo.

1. Spol

- a) moški
- b) ženski

Starost: _____

Letnik študija: _____

2. V katerem kraju študirate?

- a) Ljubljana
- b) Maribor
- c) Koper
- d) Celje
- e) drugo _____

3. Kje prebivate?

- a) študentski ali dijaški dom
- b) pri zasebnem ponudniku
- c) vsak dan se vozim
- d) doma
- e) drugo _____

4. Ali se vam zdijo najemnine glede na vaše zmožnosti previsoke?

- a) seveda
- b) nikakor ne
- c) drugo _____

5. Ali imate mesečno dovolj prihodkov, da lahko pokrijete vse stroške? (hrana, prevoz, bivanje ...)

- a) da
- b) ne

6. Ali prejimate štipendijo?

- a) da
- b) ne

7. Če ste odgovorili z DA, katero?

- a) državno
- b) Zoisovo
- c) kadrovsko

8. Koliko štipendije prejimate?

- a) 50 € - 100 €
- b) 100 € - 150 €
- c) 150 € - 200 €
- d) več kot 200 €

9. Ali lahko s štipendijo pokrijete nujne stroške študija?

- a) da
- b) ne
- c) delno

10. Ali opravljate delo preko študentskega servisa?

- a) redno
- b) občasno
- c) nikoli

11. Katero delo najpogosteje opravljate?

---

12. Ali je na razpolago dovolj študentskega dela?

- a) ne, veliko premalo
- b) da, vendar ni dovolj izbire
- c) da, dovolj
- d) drugo _____

13. Ali se vam zdijo urne postavke dovolj visoke?

- a) da
- b) ne
- c) drugo _____

14. Ali veste, da nekatere banke ponujajo tudi študentske kredite?

- a) prvič slišim
- b) sem že slišal/a za to

15. Ali ste možnosti študentskega kredita že kdaj tudi sami uporabljali?

- a) ne
- b) me ne zanima
- c) da - pri kateri banki: _____

16. Ali vam pri financiranju študija pomagajo tudi starši?

- a) da, redno
- b) ne
- c) občasno

**17. Prosim ocenite razmerja med posamičnimi viri finančnih sredstev?
(npr. štipendija 50% : delo 30% : starši 20%)**

štipendija	študentsko delo	starši	drugo
%	%	%	%

18. Prosim ocenite razmerja med nujnimi stroški vaše mesečne porabe?

prevoz	prehrana	bivanje	študijska literatura	drugo
%	%	%	%	%

19. Kaj vam pri organizaciji študentskega življenja predstavlja največji problem?

HVALA ZA SODELOVANJE!
Metka Rojnik, Tadeja Romih, 4. a

Priloga 3: Rezultati vprašalnika

VPRAŠANJE	dijaki		študentje	
1. Spol				
a) moški	31	25,0 %	46	40,0 %
b) ženski	93	75,0 %	69	60,0 %
	124	100,0 %	115	100,0 %
Letnik				
a) 4. letnik	63	50,8%		
b) 2. letnik PTI	61	49,2%		
1. letnik			45	39,1%
2. letnik			27	23,5%
3. letnik			27	23,5%
4. letnik			7	6,1%
pavziram			1	0,9%
1. letnik podiplomski			1	0,9%
absolvent			7	6,1%
Starost				
19 let			22	19,1%
20 let			24	20,9%
21 let			17	14,8%
22 let			19	16,5%
23 let			15	13,0%
24 let			5	4,3%
25 let			6	5,2%
26 let			5	4,3%
27 let			1	0,9%
28 let			1	0,9%

2. Ali ste se že odločili o svojem nadaljnjem študiju?				
a) da	51	41,1 %		
b) ne, še ne vem	64	51,6 %		
c) če ne razmišljam o tem	5	4,0 %		
d) ne bom nadaljeval/a študija	4	3,2 %		

3. V katerem kraju boste oz. že študirate?				
a) Ljubljana	23	19,2 %	43	37,4%
b) Maribor	29	24,2 %	30	26,1%
c) Koper	1	0,8 %	15	13,0%
d) Celje	33	27,5 %	17	14,8%
e) drugo	4	3,3 %	10	8,7%

VPRAŠANJE	dijaki		študentje	
4. Kje nameravate bivati oz. kje bivate med študijem?				
a) študentski dom	20	17,1 %	36	31,3%
b) pri zasebnem ponudniku	30	25,6 %	47	40,9%
c) vsak dan se vozim	34	29,1 %	7	6,1%
d) o tem še nisem razmišljal/a štud.:doma	29	24,8 %	25	21,7%
e) drugo	4	3,4 %	0	

5. Ali se vam zdijo najemnine glede na vaše zmožnosti previsoke?				
a) seveda			68	59,1%
b) nikakor ne			24	20,9 %
c) drugo			23	20,0 %

6. Ali imate mesečno dovolj prihodkov, da lahko pokrijete vse stroške?				
a) da			67	58,3 %
b) ne			48	41,7 %

7. Ali prejimate štipendijo?				
a) da	60	48,4 %	46	40,0 %
b) ne	64	51,6 %	69	60,0 %

8. Če ste odgovorili z DA, katero?				
a) državno	46	76,7 %	27	60,9 %
b) Zoisovo	2	3,3 %	14	30,4 %
c) kadrovske	12	20,0 %	4	8,7 %

9. Koliko štipendije prejimate?				
a) 50 € - 100 €	17	28,3 %	3	6,5%
b) 100 € - 150 €	25	41,7 %	10	21,7%
c) 150 € - 200 €	16	26,7 %	20	43,5%
d) več kot 200 €	2	3,3 %	13	28,3%

10. Ali predvidevate, da boste prejeli štipendijo tudi v času študija?				
a) da	41	34,5 %		
b) ne	27	22,7 %		
c) ne vem	51	42,8 %		

11. Ali opravljate delo preko študentskega servisa?				
a) redno	25	20,2 %	43	37,4%
b) občasno	76	61,3 %	57	49,6%
c) nikoli	23	18,5 %	15	13,0%

12. Ali boste s študentskim delom nadaljevali tudi v času študija?				
a) da, redno	39	32,5 %		
b) občasno	68	56,7 %		
c) nikoli	13	10,8 %		

VPRAŠANJE	dijaki		študentje	
13. Ali lahko s štipendijo pokrijete nujne stroške študija?				
a) da			15	32,6%
b) ne			16	34,8%
c) delno			15	32,6%

14. Ali je na razpolago dovolj študentskega dela?				
a) ne, veliko premalo	29	23,4 %	13	11,3%
b) da, vendar ni dovolj izbire	66	53,2 %	47	40,9%
c) da, dovolj	25	20,2 %	41	35,7%
d) drugo	4	3,2 %	14	12,2%

15. Ali se vam zdijo urne postavke dovolj visoke?				
a) da	30	24,2 %	29	25,2%
b) ne	85	68,5 %	76	66,1%
c) drugo	9	7,3 %	10	8,7%

16. Ali veste, da nekatere banke ponujajo tudi študentske kredite?				
a) prvič slišim	44	35,5 %	35	30,4%
b) sem že slišal/a za to	63	50,8 %	80	69,6%
c) nikoli ne bi najel/a kredita	27	13,7 %		

17. Ali ste možnosti študentskega kredita že kdaj tudi sami uporabljali?				
a) ne			100	87,0%
b) me ne zanima			8	6,1%
c) da			7	6,9%

18. Ali vas starši podpirajo pri odločitvi za nadaljevanje študija?				
a) da	115	92,7 %		
b) ne, me ne podpirajo	0	0 %		
c) vseeno jim je	7	5,6 %		

19. Ali vam pri financiranju študija pomagajo starši, oz vam bodo pomagali?				
a) da, redno	67	55,8 %	69	60,0 %
b) ne	15	12,5 %	10	8,7 %
c) občasno	38	31,7 %	36	31,3 %

20. Ocenite razmerja v strukturi vaših finančnih virov!

Dijaki – predvidena razmerja.

razredi	štipendija	študentsko delo	starši	drugo
0 - 20 %	82	60	50	112
21 - 40 %	18	36	23	6
41 - 60 %	20	17	29	5
61 - 80 %	3	9	13	0
81 - 100 %	1	2	9	1
Skupaj	124	124	124	124

Študenti

razredi	štipendija	študentsko delo	starši	drugo
0 - 20 %	71	45	53	109
21 - 40 %	15	31	18	3
41 - 60 %	17	17	24	2
61 - 80 %	12	14	11	1
81 - 100 %	0	8	9	0
Skupaj	115	115	115	115

21. Ocenite razmerja med najnujnejšimi stroški vaše mesečne porabe.

razredi	prevoz	prehrana	bivanje	študijska literatura	drugo
0 - 20 %	92	69	38	94	92
21 - 40 %	18	42	38	10	13
41 - 60 %	3	4	33	11	6
61 - 80 %	1	0	6	0	4
81 - 100 %	1	0	0	0	0
Skupaj	115	115	115	115	115

23. Kaj vam pri organizaciji študentskega življenja predstavlja največji problem?

problemi	število	%
visoki stroški	27	31,0
stanovanje	5	5,7
študij	6	6,9
načrtovanje časa	14	16,1
prehrana	4	4,6
študentsko delo	15	17,2
draga študijska literatura	5	5,7
premalo državne podpore	4	4,6
prevoz	7	8,0
skupaj	87	100,0